

אתנתא

בשבע 1113 | ט"ז באלול תשפ"ד, 19.09.24

"מכאן התפילה יכולה רק לעלות"

כשפרופסור עמוס ינון היה החוזר בתשובה הראשון בקיבוץ קלי"ה, סמוך לים המלח, הוא התפלל לבדו. במפעל חיים סזיפי ונחוש שניהל במשך עשרות שנים הוא הביא בחורי ישיבה למניינים בשבתות ובחגים, עד שהוקם בית הכנסת במקום הנמוך בעולם וכיום המניין עומד בזכות עצמו // יוסף ארנפלד

צילום: לירון מולדובן

איך קרה שדווקא טייס מבצעי שמגיע מהחוד של חיל האוויר, מוביל תנועה נגד הטייסים הסרבנים // עניין אישי

חנה קטן על דילמת הרופאים שצריכים לטפל במחבלים

עוזרים גם לחולה וגם למי שחולה עליו.



**תורמים לעזר מציון, מצילים חיים
ויוצרים מעטפת תמיכה וסיוע גם לחולים וגם למשפחות**
הסעות לטיפול / ארוחות חמות / לינה / תמיכה רגשית / חוויות גיבוש

ברוך, אבא של
אבישי בן ה-7,
גדרה



***2236**
www.ami.org.il

תרמו עכשיו
והצילו חיים



המכללה

האקדמית חמדת

חוסן, אמונה, חינוך.

קריית חינוך שדות נגב



הזדמנות אחרונה להצטרף להצלחה מהרו להירשם

תואר שני M.Ed.

| ניהול וארגון מערכות חינוך מותאם לבתי ספר, לגני ילדים, להנחיה והדרכה
| תרבות יהודית בזיקתה אל התנ"ך והוראתה
| חינוך מדעי בהתמחויות: מדעים/ מתמטיקה
| חינוך מיוחד* בהתמחויות: לקויות למידה/ אוטיזם
חדש! ניהול וארגון מערכות חינוך עם אפשרות לתזה

שנת לימודים אחת בקמפוס



מסלולים נפרדים
לנשים ולגברים
בחלק מהתוכניות



החזר שכר
לימוד M.Ed.-ל
בכפוף לתקנון משרד החינוך



מתכונת היברידית של
שבוע בקמפוס
ושבוע מהבית



מערך מלגות
נרחב



לימודי
בוקר/ערב

www.hemdat.ac.il

כשחוסן פוגש אמונה וחינוך

למידע והרשמה חייגו אלינו *5280

ביפין ג'ושי, סטודנט באקדמית חמדת, נחטף בשבועה באוקטובר ומוחזק עדיין ברצועת עזה.
מחכים לך ולכל החטופות והחטופים!

*הענקת התואר מותנית באישור המל"ג





הבית במודיעין

רשת הדיור המוגן 'עד 120' הבית במודיעין

הזדמנות אחרונה למחירי PRESALE

איכות החיים עולה,
מחירי הדיור נשארים זהים
לפרטים נוספים בואו להתרשם במרכז המכירות



כשרות רבנות מקומית



חוגים ופעילויות



מרכז קניות



אירוח משפחתי



ספריה תורנית



בית כנסת



השגחה רפואית

*התמונות להמחשה בלבד

*6120

רשת דיור מוגן לגיל השלישי בפריסה ארצית:
הבית בתל אביב | הבית בהוד השרון | הבית בראשון לציון | הבית במודיעין
בקרוב: הבית בקרית מוצקין | הבית בנס ציונה | הבית בירושלים



ידידיה מאיר
yedidyameir@gmail.com

נקמת הביפר

הפעולה המדהימה בלבנון החזירה אותי לארוחת ערב לא נינוחה במרכז ירושלים לפני 23 שנים

1 שני הסיפורים המרכזיים של השבוע עוררו אצלי את בלוטות הנוסטלגיה. רגע, אני עוצר כדי לציין שהטור הזה נכתב ביום שלישי בלילה, כך שמוקדם מאוד לקבוע מה "הסיפורים המרכזיים" של השבוע. אז אולי אתנסח מחדש ברשותכם: שני האירועים העיקריים של החצי־שבוע, אירועים עם השלכות ברמה הלאומית, פגשו אותי במקום הכי אישי.

נתחיל באירוע הראשון. ביום ראשון בשעה שש וחצי בבוקר התעוררו מיליוני ישראלים בבהלה. אזעקות באזורים נרחבים בגוש דן ובשפלה, שלא נשמעו בהם אזעקות מאז תחילת המלחמה. אף אחד לא ידע על מה ולמה האזעקה. חרדה גדולה. מי מנסה, הפעם, להרוג אותנו על הבוקר? בתוך זמן לא רב התבהרה התמונה. טיל קרקע־קרקע שוגר מתימן. הוא טס באוויר יותר מעשר דקות, יורט בדרך אבל לא הושמד במלואו - ונחת בארץ. בחסדי שמיים לא היו נפגעים (חוץ מכמה אנשים שמעודו בריצה המבוהלת למקלט). ואז התחילו לצאת תיעודים של המקום שבו נפל הטיל, ואני מיד זיהיתי את המקום: שדות המושב שבו גדלתי, מושב גימזו.

הייתי כותב שהטיל נפל בשדות שבהם התהלכתי. זה היה יוצא יותר ספרותי, וגם ארצישראלי כזה, הוא הלך בשדות, אבל מה לעשות שלמרות שגדלתי רוב שנותיי במושב, לא נהגתי להתהלך בשדות, בכרמים, בפרדסים או בכל מקום שמזיעים בו. מיום עומדי על דעתי ביקשתי צל. ובכל זאת, מרגש לחשוב על טיל שעשה את כל הדרך מתימן עד לכאן, יותר מאלפיים קילומטרים, ומכל הארץ נפל דווקא בשדות המושב שבו גדלתי. לכל טיל קרקע־קרקע יש כתובת, ואני מכיר היטב את הכתובת. ברוך ה' שהוא לא פגע באיש, רק גרם לשריפה מקומית קטנה. והוא גם גרם לעוד דבר: במשך שנים לא ידעתי להסביר לאנשים איפה אני גר. גימזו? איפה זה? ליד מירון? היום המושב כבר גדל והפך למוכר ומבוקש, אבל אז הוא היה קטן ועם שם מוזר כזה, שיש בדרך כלל ליישובים בגליל. אני זוכר שבשנות ה־90, כשפארק הקופים קם לידנו, ביער בן שמן, שמחנו שסוף סוף יש לנו נקודת ציון: איפה אנחנו גרים? ליד פארק הקופים! אז הנה, עכשיו אנחנו על המפה, ואנחנו נישאר על המפה. ולמרות כל הניסיונות של אויבנו, אף אחד לא יוכל לפגוע במושב גימזו, סלע קיומנו.

2 האירוע השני שפגש אותי באופן אישי הוא המבצע המטורף של הביפרים המתפוצצים בלבנון. מה לי ולמבצע הזה? לא, בשום שלב בחיי לא גדלתי בכפר לבנוני. אבל שנים גרתי בבית אחד עם ביפר מעצבן. אשתי שתחיה הייתה צמודה למכשיר המצפצף הזה. זימונית, כפי שצריך לומר (ואף אחד לא אומר) בעברית תקינה. בדיוק לפני כמה ימים סיפרתי לילדים על המכשיר הזה, שירד מגדולתו עם המצצות הודעות הטקסט בכל טלפון סלולרי. אבל בשנים ההן, מי שהיה חייב להיות זמין באופן מיידי - שזה אומר או אנשי רפואה וחירום, או אנשי צבא, או עיתונאים - הסתובב עם מכשיר קטן שבו מתקבלות הודעות כתובות, שגשגות על ידי מוקד שאליו מצלצלים ומכתבים מילה במילה את לשון ההודעה. היום זה נשמע כל כך מסורבל, אבל פעם זאת הייתה המצאה גאונית, דרך מצוינת להעברת מסרים באופן מיידי. זאת ועוד: בשנים ההן הביפר נחשב לסמל סטטוס. אם הסתובבת עם ביפר על החגורה - אתה כנראה חשוב מאוד או מבוקש מאוד, או שניהם.

ולאשתי שתחיה היה ביפר כזה, וזה היה די מעצבן, כאמור. למה? כי כמה פעמים ביום, דעתה הייתה מוסחת בגלל הודעה שהתקבלה. זה מדהים, כמה הקשב של האנושות השתנה, כלומר, נהרס, בתוך שנים ספורות. עד לפני זמן לא רב יחסית, בעידן הטרום־סמסי, גם כמה הודעות ביום הפריעו לאשתי. כלומר הפריעו לי. וזה בלי יכולת לכתוב חזרה, כן? בטח לא לקרוא כתבות או פוסטים ולא לצפות בסרטונים. ובלי קבוצות ווטסאפ, כמובן. רק הודעה טכנית חד־כיוונית עם משפט וחצי.

3 ועם פרסום מבצע הביפרים השבוע נזכרתי בעוד דבר: קטע שכתבתי לפני 23 שנים, בימים הנוראים של האינתיפאדה השנייה בשנת 2001. ימים שבהם הביפר של



הכתבים לא היה רק מסיח דעת אלא גם מטריף דעת. כי באמצעותו זרמו אליהם כל הבשורות הרעות של אותם ימים קשים ומופקרים. הנה הקטע, ככתבו וכלשונו, כפי שפורסם אז:

אתמול אכלתי ארוחת ערב עם הביפר של ינון מגל. ינון מגל, אם לא ידעתם, הוא הכתב לענייני שטחים של גלי צה"ל. אומרים שכשנכנס לתפקידו ככתב שטחים, לאחר שירות צבאי כקצין בסיירת מטכ"ל, חשב שהנחיתו עליו תחום קצת נידח. יהודה, שומרון, עזה - בימים הרחוקים ההם, לפני קצת יותר משנה, הזירה האמיתית הייתה דרום לבנון. אבל עכשיו, כבר תשעה חודשים שינון מגל הוא סטאר אמיתי. בשבילו מפסיקים אפילו שיר או ריאיון באמצע. "שלום לינון מגל, כתבנו בשטחים!", אומר רוי ברקאי, ואני בבית, באוטו, בווקמן, מחסיר פעימה - ותמיד בצדק. בנימין וטליה כהנא הי"ד, הרשקוביץ האב הי"ד, שרה לישה הי"ד, הרשקוביץ הבן הי"ד, שלהבת פס הי"ד, הילדים מתקוע הי"ד, יאיר נבנצאל הי"ד, גלעד זר הי"ד, התינוק יהודה שוהם הי"ד. על כולם שמעתי ממנו, בקולו הרגוע.

אז בשורה טובה: בסוף השבוע שעבר ינון מגל סגר את הפלאפון, ארז את המיקרופון ויצא לחופשה של שבועיים בחו"ל. זהו, מעכשיו אין פיגועים בשטחים. אבל מה? מסתבר שהביפר שלו, של מגל, עדיין חי ורוטט, ונושא אותו לשבועיים הקרובים פרח גל"צ צעיר, שישמש ככתב זמני לענייני שטחים. בלי שיש האחרון קבענו להיפגש, כמה חברים, בבית קפה במרכז ירושלים. בשעה היעודה התאספנו, כמעט כולנו, סביב השולחן. ואז, קצת באיחור, אחרי שכבר סיימנו לעיין בתפריט ובנאומו של עזמי בשארה, הוא הגיע, המחליף. רצה לסיים את העבודה בגלי צה"ל, שלא יפריעו לו באמצע הארוחה השקטה. לקח כיסא, התיישב, הזמין מה שהזמין, הניח לפניו את הנוקיה שלו, ומשני צדידה: שני ביפרים. משמאל הביפר הקבוע שלו, ומימין הביפר של ינון מגל.

בשעה 22:45, בדיוק כשהגיעה המלצרית עם השוקן, התחיל השולחן לרטוט. שני הביפרים והפלאפון דיווחו ביובש: "פיגוע ירי ליד נווה צוף. יש נפגעים". אחד מהנוכחים, שגר בגוש עציון, זרק איזו בדיחה עצובה. המלצרית הביאה לחם הכפר. מאותו רגע, ובכל שתי דקות, רטט הביפר הימני. טיפין טיפין זרם המידע הקשה אל השולחן הקטן, הישר מסוכנות 'קול רינה' (כשמה לא כן היא):

"שלושה פצועים."

"זוג ונוסע נוסף."

"שניים בינוני עד קשה, אחד קל."

"הזוג שמם אנגלמן."

"מפונים לבית החולים תל השומר" (או כלשון הביפר: "ביה"ח תה"ש").

בשלב הזה עברנו לדבר על אנגלמן. כל אחד טען שהוא מכיר את אנגלמן, עוד מהתקופה שלפני נווה צוף. אחד אמר שזה הזמר ההוא, נוי־מה־שמו, דווקא מוכשר. השני סיפר על אברך צעיר שלומד בכלול בפסגות, והשלישי התעקש שמדובר בכלל בגרוש שהיה פעם בשליחות בלונדון. כל אחד והאנגלמן שלו. בלוגיה התחיל הביפר של מגל לדמם. קרני אלדד ממועצת יש"ע מוסרת דיווח פרטני על המארב, הכדורים, מי נשרט, למי חדר, כמה קליעים ואיפה. אני מסתכל בצלחת של הכתב המחליף ורואה שהוא נשאר מלאה כמו שהייתה בתחילת הירי, עמוסה בסלט עם חסה מגוש קטיפי. מוזר, שם דווקא שקט לאחרונה.

4 עד כאן הטקסט שלי מלפני 23 שנים. איך אומרים? לא נגענו. הזכרתי בטקסט את הנאום של עזמי בשארה. לטובת מי שלא נולד אז, או הספיק לשכוח, עזמי בשארה היה חבר בכנסת ישראל מטעם מפלגת בל"ד. בשבוע שבו נכתב הקטע, הוא נסע לבקר בסוריה לרגל אזכרה לחאפז אל־אסד (!), שנכחו בה גם מזכ"ל חיזבאללה (!!) וסגן נשיא איראן (!!!), והביע תמיכה ב"פעולות התנגדות" לישראל (!!!!). בגלל הנאום הזה בסוריה, ונאום מסית נוסף באום אל־פחם, הוסרה חסינותו והוגש נגדו כתב אישום. אך לימים בוטלו כל ההליכים המשפטיים נגדו. הוא עתר לבג"ץ, וזה פסק ברוב דעות שאי אפשר להסיר את חסינותו. תקראו מה כתב אז נשיא בית המשפט העליון, כבוד השופט אהרן ברק: "ההבחנה בין תמיכה סתם בארגון טרור, באמצעות אמירת דברי שבח, לבין תמיכה במאבק מזוין של ארגון טרור, אינה הבחנה סמנטית בלבד... באמצעות הביטוי הפוליטי מתאפשר לחבר הכנסת לבטא את עמדותיו ועמדת ציבור בוחריו בסוגיות ציבוריות. זהו תפקידו המרכזי של חבר הכנסת. חבר כנסת המתבטא בעניינים פוליטיים מצוי בלב ליבה של הפעילות הפרלמנטרית. הגנה על חבר הכנסת בפעילות זו היא תכליתה המרכזית של החסינות העניינית". וד"ש למיכאל בן ארי.

וממשיך הנשיא ברק ומאבחן ברגישות: "טבעי הדבר כי לנוכח השקפותיו של העותר, מצעה של מפלגתו, ולנוכח עמדותיו של ציבור בוחריו, ימצא עצמו העותר מביע עמדות בנושא הסכסוך הישראלי-ערבי, על היבטיו השונים. עמדות אלה עשויות להיראות בוטות ומקוממות בעיני חלק גדול מבני החברה. גם כאן, גדול הסיכון שדבריו יתפרשו כדברי שבח ואהדה לארגון טרור. קיים גם הסיכון שבמקרים מסוימים דבריו יגלוש ובפועל אכן יהוו דברי שבח ואהדה לארגון טרור. אולם, אסור שבשל סיכונים אלה יימנע העותר ממילוי תפקידו והגשמת שליחותו הציבורית". סוף ציטוט. הייתי כותב שהפסיקה הזאת, והנימוקים המלומדים שלה, מזכירים לי את משפטי סדום. אבל יש גבול להשמצות שאפשר לומר על סדום.

וישימו לב להערה שבה ברק חותם את פסיקתו: "לבסוף, אציין כי אין דבר בפסק דיני שיש בו כדי לקבוע כי התבטאויותיו של העותר ראויות הן. נהפוך הוא: ההנחה שיצאתי ממנה הייתה כי בהתבטאויותיו עבר העותר עבירה פלילית של תמיכה בארגון טרור. אכן, דבריו של העותר קשים הם, וצורמים הם את האוון מאד. אך מצאתי, כי נאמרו הם במסגרת מילוי תפקידו, ולמען מילוי תפקידו, של העותר כחבר הכנסת. עלינו לשמור ולהגן על יכולתם של חברי הכנסת למלא את תפקידם ללא מורא ופחד. הגנה זו, לשמה נועדה החסינות העניינית, מהווה אינטרס ציבורי מהמעלה הראשונה. הגנה זו חיונית היא לקיומן של חירויות היסוד הפוליטיות. חיונית היא לקיומה של הדמוקרטיה הישראלית".

בשארה ניצח בבית המשפט והמשיך בפעולותיו תומכות הטרור כחבר בכנסת. לימים ועדת הבחירות פסלה את מועמדותו, אבל שוב הוא עתר לבג"צ, ושוב השופטים פסקו לטובתו. עקרונית, הוא היה יכול להיות בכנסת ישראל עד לרגע זה ולבטא את דעותיו האנטי ישראליות "ללא מורא ופחד", כהוראת השופטים, אבל יום אחד הוא פשוט נעלם מהארץ. לימים הותר לפרסום שהוא נחשד בריגול ובסיוע לחיזבאללה בזמן מלחמת לבנון השנייה. מאז הוא לא שב. לאחרונה נחשף כי הוא מייעץ לקטארים בעניין המו"מ על החטופים. "מלוא כל הארץ משפט" על סטראידיים.

5 בחזרה לארוחת הערב ההיא. עוד פרט היסטורי קטן שקשור אליה, לא כזה חשוב, אבל בהחלט מעניין: פרח הכתבים האלמוני שהחליף את מגל באותו לילה, ושאפילו לא הזכרתי את שמו בקטע ההוא, היה בחור צעיר בשם עמית סגל. השבוע, כשאלפי מחבלים נפגעו באמצעות הביפרים המסורייים, נזכרתי בלילה ההוא ובביפר המדמם של ינון מגל, הכתב לענייני שטחים של גלי צה"ל, שרטט שוב ושוב על השולחן עם עוד בשורות קשות על דם יהודי שנשפך, דבר יום ביומו. בשבילי זה היה סמלי משהו, ששנים אחר כך מחבלים מקבלים את עונשם באמצעות המכשיר הזה, שחשבתי שכבר מזמן עבר מן העולם. נקמת הביפר של ינון מגל לא ברא השטן. ●

בום!



בואו לקבל בית וואו לקראת השנה החדשה,
בית שכולם ישאלו אתכם מאיפה הרהיטים!
עד 70% הנחה! רוצו!



קאסיאס. רהיטים שמעצבים בתים. שולחנות עד 6 מטר! ספות מרהיבות שקשה לקום מהן! כסאות מפתיעים במבחר ענק וחגיגי! בואו להתפנק במבצע שלא יחזור!

חנות המפעל: סניף כנות- אדום 6 | סניף הדגל: נתניה מפי 5 מתחם סוהו
סניף ירושלים: סניף תלפיות פייר קינג 28 | סניף תל אביב: קיבוץ גלויות 51
חדש! סניף הדגל ראשון לציון: ילדי טהרן 8

WWW.CASSIAS.CO.IL

טל"ח. אין כפל מבצעים והנחות. החברה רשאית להפסיק את המבצע בכל עת. לחברי מועדון ומצטרפים חדשים (ללא עלות)



יאיר יעקבי
jacobi.y@gmail.com

אין דבר העומד בפני הרזון

אני ביום שישי:
נכנס לשבת עם הלשון בחוץ,
מסיים ספוג'ה עמוק לתוך
העשרים דקות שאחרי כניסת
השבת.
אנשים בפייסבוק בשישי:
"השבת שבת חפוף הכנתי את
התפוחי אדמה המפורסמים
שלי ברוטב שנאפס ובושר
מספר שלוש במילוי בשר
מספר ארבע ככה פשוט
פשוט וכמובן גם הקוצ'רי
המפורסם של סבתא מג'לולה
לא יחסר שתהיה לכולם
שבת מאירה אגב השולחן
כבר ערוך והילדים חנוטים
בבגדיהם המגוהצים חוששים
עד אימה לנשום שבת
שלום עם ישראלללל"

הבן שלי ביקש שאלמד
אותו לרכוב על אופניים אז
אמרתי לו שזה כמו לרכוב על
אופניים.
זה לא עבד.

השבוע אמרתי לבת השש
שאני כועס עליה, אז היא
אמרה שזה לא נכון ושבעצם
אני כועס על עצמי.
מפה לשם שלחתי את עצמי
לחדר לחשוב על מה שעשיתי!

שוק ההון תנודתי במיוחד
בתקופה הזאת כאשר מניות
מסוימות מזנקות ואילו
האחרות נרכשו על ידי

קשה מהאנשים שלא בנו את מגדל אייפל. לא ככה?
לפני כמה שנים ניסיתי באמת לטפל בנושא ברצינות.
הלכתי לרופא המשפחה שלי ואמרתי לו שאני יותר מדי
רזה. הוא הסתכל עליי כאילו הבעיה אצלי היא בכלל במוח.
"אתה בסדר גמור, למה אתה חושב שאתה רזה מדי?". "כי
אני ליטרלי רואה את הלב שלי פועם דרך בית החזה", ניסיתי
להסביר לו. הוא לא השתכנע. הוא לקח ממני משקל וגובה
והראה לי איך לפי ה-BMI אני סבבה לגמרי. אפילו אני
הופתעת. "אבל אנשים ברחוב דואגים לי דוקטור! מה אני
אמור להגיד להם?" התעקשתי. "למה אכפת לך מה אנשים
חושבים?" הוא שאל. "כי כילד הוטמעה בי התניה שקושרת
את האהבה כלפיי להצלחה אישית ולא לחיבה בלתי תלויה
ולכן אני זקוק לחוויה של הצלחה כדי להרגיש נאהב, אז
כשמבקרים אותי גם על הדבר הפעוט ביותר אני מאבד
ביטחון ורץ לתקן את זה".

עכשיו הוא היה בטוח שהבעיה שלי במוח. הוא מיהר
לרשום לי הפניה לתזונאית (ולמוזכירה - בקשה לצוות אותי
לרופא משפחה אחר).

כמה ימים לאחר מכן נכנסתי לתזונאית. היא הביטה
בסיכום שכתב רופא המשפחה והנהגה אליי בחיבה. "אני
מבינה אותך", היא אמרה, "גם אני קיבלתי יותר מדי אהבה
כילדה ולכן אני טיפוס מרצה". הרופא הזה, שיהיה בריא, לא
שמע על חיסיון מטפל-מטופל.

ישבנו אני והתזונאית ובנינו לי תפריט יומי מדויק שכולל
את כל הפרודוקטים הנדרשים לעלייה במשקל. "כל מה
שצריך זה משמעת עצמית", היא סייעה. וואלה יופי. יכלה
באותה מידה להגיד שכל מה שאני צריך זה אונקית זהב
בצורת מפרץ חיפה. הרי אם הייתה לי משמעת עצמית הייתי
עכשיו בברודוויי בעיצומו של אודישן לתפקיד איכר מספר
2 בעיבוד היפ הופ של טוביה החולב. חזרתי הביתה, הגשתי
לאשתי את התפריט וביקשתי ממנה לתמוך בי. "אתה לא
תעמוד בזה בחיים", היא סיכמה. מעליב מאוד, אבל הזולז
הזה נתן לי בדיוק את הדרייב שהייתי צריך. הלכתי לסופר
וקניתי את כל המצרכים שהתזונאית אמרה, חזרתי הביתה,
סידרתי לי אותם במדף לפי ארוחות ויצאתי לדרך.

הדרך הסתיימה אחרי שלושה וחצי ימים. תחשבו מה
שאתם רוצים, אבל אני הייתי גאה בעצמי. שלושה וחצי
ימים להתמיד בדיאטת השמנה בשבילי זה לא דבר של
מה בכך, ולעניות דעתי גם ראו קצת את השינוי. אז יצאתי
לרחוב מבסוט ורק חיקיתי לתגובות על הלוק החדש והמלא
שלי. בסוף ניגש אליי אחד השכנים בדחילו ואמר לי: "יעקבי,
אפשר להגיד לך משהו?". "נו בכבוד!" אמרתי. "יש לך קצת
גיבנת, אולי כדאי שתבדוק את זה".

רבותי, אני רזה מדי. אני רזה מדי ואני מודע לזה. איך אני
מודע לזה? מאוד פשוט - אנשים מביאים את זה לידיעת. כשאתה מאוד רזה אנשים מרגישים צורך לעדכן אותך בזה,
אולי לא שמת לב. מדובר בתופעה חברתית ייחודית שאין
לה אח ורע בפגמים חיצוניים אחרים. אף אחד לא ניגש
ברחוב למישהו עם גיבנת ואומר לו: "אויש חנן, אתה נורא
גיבן. וזה כבר גיבנת בקטע לא מחמיא. אתה חייב להיות
זקוף יותר". לא לא. חומת הטקט עומדת איתן עד שהיא
נתקלת באדם קצת יותר מדי רזה. אז אז החמלה מתפרצת
וכל המוסכמות החברתיות מושלכות הצידה. אנשים ניגשים
אליי בדאגה ואומרים לי "יאיר, אתה רזה מדי", "יאיר, אתה
נראה חולה", "יאיר, זה לא בריא".
האנשים האלה נורא דואגים לי.

פרט פיקנטי: האנשים האלה שמאוד דואגים לי הם אף
פעם לא רזים בעצמם. והדבר פלא. כנראה שלאנשים רזים
פשוט לא אכפת ממני. אין הסבר אחר.

עכשיו מה מוזר, החבר'ה האלה שדואגים לי, הם מאוד
דואגים לי עד שהם שומעים שאני מנסה לעלות במשקל
ולא מצליח. הו הו, תפנית בעלילה. פתאום וייב האחות
הרחמנייה מתחלף בזה של לוחם MMA. אותן העיניים
שדמעו בדאגה כעת יוקדות בשנאה רושפת. ולא ברור לי
למה, הרי אתם אמורים לרחם עליי עוד יותר עכשיו, לא?
לאן נעלמה האמפתיה?

ניסיתם פעם להגיד לחבר רחב גרם שאתם בדיאטת
השמנה? זה כמו לספר לאמינם על קיומה של מסכת
עירובין. הוא בכלל לא מתחיל להבין על מה אתה מדבר.
"פשוט תאכל וזהו, מה הבעיה". אבל יש בעיה, מה נעשה.
יש לי כמה חברים שנכנסים ויוצאים מדיאטות ובאמת אני
רואה כמה זה קשה להם. לפני כמה זמן אחד החברים שיתף
אותי בכמה קשה לו עם הדיאטה החדשה שלו. הוא עושה
דיאטה שנקראת דיאטת 8/16, שזה אומר ש-8 שעות הוא
אוכל ו-16 שעות הוא בודק את השעון. אז אמרתי לו שאני
מנסה להעלות במשקל וגם לי מאוד קשה עם הדיאטה. הוא
נתן בי מבט כל כך מזלזל, שנאלצתי בניגוד להיגיון הבריא
להמשיך. הסתכלתי לו בול בעין ואמרתי לו שלא רק שזה
קשה לי, זה אפילו יותר קשה מהדיאטה שלו.

וואי וואי וואי. לדעתי רק מהעצבים הוא שרף כמה
קלוריות. אבל ניסיתי להרגיע אותו. אמרתי לו שלא צריך
לכעוס, אבל שבאמת יותר קשה לעלות במשקל מאשר
לרדת. כי בשביל לרדת במשקל צריך רק לא לדחוף עוד
בורקס. אני כדי לעלות במשקל צריך כן לדחוף את הבורקס.
והרבה יותר קשה לעשות משהו מאשר לא לעשות משהו.
נניח האנשים שבנו את מגדל אייפל. היה להם הרבה יותר

לפני כמה שנים ניסיתי באמת לטפל בנושא ברצינות. הלכתי לרופא המשפחה שלי ואמרתי לו שאני יותר מדי רזה. הוא הסתכל עליי כאילו הבעיה אצלי היא בכלל במוח. "אתה בסדר גמור, למה אתה חושב שאתה רזה מדי?". "כי אני ליטרלי רואה את הלב שלי פועם דרך בית החזה", ניסיתי להסביר לו. הוא לא השתכנע. הוא לקח ממני משקל וגובה והראה לי איך לפי ה-BMI אני סבבה לגמרי. אפילו אני הופתעת. "אבל אנשים ברחוב דואגים לי דוקטור! מה אני אמור להגיד להם?" התעקשתי. "למה אכפת לך מה אנשים חושבים?" הוא שאל. "כי כילד הוטמעה בי התניה שקושרת את האהבה כלפיי להצלחה אישית ולא לחיבה בלתי תלויה ולכן אני זקוק לחוויה של הצלחה כדי להרגיש נאהב, אז כשמבקרים אותי גם על הדבר הפעוט ביותר אני מאבד ביטחון ורץ לתקן את זה".

HAPPY NEW HAIR

Brilliant & co.



Palette
naturals
PERMANENT COLOR CREME

פאלטה נטורלס קולור
צבעי שיער למראה טבעי
ללא אמוניה
מותג מס' 1 באירופה בצבעי שיער*



ניתן להשיג ברשתות הפארם והמזון המובילות *לפי נתוני דו"ח נלסון,
נתח שוק כמותי בקטגוריית צבעי שיער, ינואר - אוגוסט 2022



דביר שרייבר
dvirbe7@gmail.com

בלדה לכוּבֵשׁ

בהתחלה נעלבתי שלא הוזמנתי לטקס סיום הקורס של הבן. אחר כך הבנתי שזה לא אישי, ככה צה"ל שומר על מסורת

לפועל ערבי שבא לעבוד בבסיס ונכנס בלי בעיות ובלי בטיח. בעצם הכי טוב שאני אגיד שאני בדואי שבא לאסוף אמל"ח, ככה לא רק ייתנו לי להיכנס אלא גם יעניקו לי יחס מועדף. כן אזרח, לא אזרח, לא מעניין אותי, אני מגיע. למה מה יעשו לי, יירו בי? לא נורא, יש חובשים.

עוד אני מתכנן את הפעולה הנועזת שמאפילה אפילו על הפריצה ההמונית ההיא לבסיס בית ליד, בא הבן אחרי שבועיים והודיע שצה"ל שינה את דעתו ובעצם ההורים כן מוזמנים, אולי אפילו אני. האמת? קצת התאכזבתי. מה יש לי לחפש במקום שמוכן להזמין אנשים כמוני?

לפחות נאכל טוב, אמרתי לעצמי. צה"ל אולי מתבסס על תרומות כי הוא לא יודע לספק לחיילים שלו ציוד לחימה איכותי, אבל לשפוך את תקציב הביטחון על כיבוד מפואר בטקסים מיותרים הוא יודע גם יודע. בטקס חילופי אלוף פיקוד המרכז שנערך לא מכבר היו כמויות אוכל שהיו יכולות להספיק לכל הלוחמים ביו"ש, אילו הם רק היו יכולים להגיע לטקס. גם בטקס חילופי ראש אמ"ן אומרים שהיו 1,500 איש וכיבוד כיד המלך. מלחמה או לא, רשלנות או כן, טקס מנקר עיניים חייב להיות, שיידעו כולם שצה"ל הוא הצבא מספר אחת במזרח התיכון, אם לא בניצחונות אז לפחות בטקסים.

לשבת ולקום

הגענו לטקס במיטב מחלצותינו (סתם, היה לנו פנצ'ר בדרך והיינו מלוכלכים ועייפים). אוכל לא היה, אפילו לא כיבוד קל, וטוב שכך, שהכסף ילך אך ורק למאמץ המלחמתי ולרווחת החיילים, לא לקרואסונים.

הטקס עצמו התחיל בדיוק בזמן. הרס"ר עלה על הבמה, עשה את ההצגה הרגילה של עמוד דום-עמוד נוח וביקש מהקהל לכבד בקימה את הנפת הדגל והמנון המדינה. אני קמתי, הן מפני שאני מכבד את המדינה והן מפני שאני פוחד מרס"רים, ואז קלטתי שרק אני עומד וכולם מסתכלים עליי כמו על דביל. מצד שני תמיד מסתכלים עליי ככה. כלומר התברר שהרס"ר לא הורה לקום עכשיו, אלא אמר שכשיניפו את הדגל וישירו את ההמנון, אז אז הקהל מתבקש לכבד את המעמד בקימה ואותי בהבנה השמורה לדבילים. אז התיישבתי, וסימנתי לרס"ר שהוא יכול להמשיך.

הוא לא המשיך. זאת אומרת במשך דקה ארוכה לא קרה שום דבר, ואז הרס"ר ירד מהבמה והלך להסתודד עם המפקדים. אולי התחרטו שהזמינו אזרחים, אולי התחרטו רק שהזמינו אותי. בכל אופן ישבנו וחיכינו שיקרה משהו - שהטקס יתחיל, שירד גשם, שירד מסוק מהשמיים ומתוכו יצא הרצי הלוי ויביא לכולם כיבוד - ושום דבר לא קרה. אחרי שבע דקות נכנס לרחבת המסדרים קודקוד אחר שאיחר - סליחה, התעכב - והרס"ר הצדיע לו והורה לכולם לקום. הפעם לא בלעתי את הפיתיון ונשארתי לשבת. עד שהבנתי שעכשיו מניפים את הדגל וקמתי, בדיוק כשכולם התיישבו.

שאר הטקס היה בדיוק כמו שזכרתי מהפעם הקודמת, בערך. מפקד הקורס נשא דברים, מפקדי הכיתות חילקו לבוגרים הטריים סיכות חובש כשברקע מתנגן אמיר דדון בשיר "מתי אלמד לבחור נכון" (יכול להיות שניסו לרמוז להם משהו?), בועז שרעבי עם "לתת" (אין טקס בעולם שהשיר הזה לא מושמע בו), וכן, יהורם גאון עם בלדה לחובש, והתקווה, בלי אני מאמין לאכזבתם הרבה של הבני"שים. בדיוק, אבל בדיוק, כמו שהיה בטקס הקודם.

ככה זה בצה"ל - שום דבר לא משתנה, מה שהיה הוא שיהיה. תקראו לזה קונספציה, תקראו לזה קיבעון, אבל בעידן שבו בכל שנייה יוצא טרילול חדש אני דווקא שמח לגלות שבצה"ל יודעים לשמור על מסורת. ●



האם יש טקס שלא מושמע בו השיר "לתת"? אילוסטרציה

בטקס חילופי אלוף פיקוד המרכז שנערך לא מכבר היו כמויות אוכל שהיו יכולות להספיק לכל הלוחמים ביו"ש. גם בטקס חילופי ראש אמ"ן אומרים שהיו 1,500 איש וכיבוד כיד המלך. מלחמה או לא, רשלנות או כן, טקס מנקר עיניים חייב להיות, שיידעו כולם שצה"ל הוא הצבא מספר אחת במזרח התיכון, אם לא בניצחונות אז לפחות בטקסים

"מתי הטקס?" שאלתי את הבן לפני כמה שבועות. "באלול", הוא אמר, "אבל אתם לא מוזמנים".

אני די רגיל שלא מוזמנים אותי. לא הזמינו אותי לאירוסין של נועה קירל ודניאל פרץ. לא הזמינו אותי לנאום בוועידת האקלים העולמית, למרות שאני סובל מחוסר ברמות על וגם לי כמו לרוב הנואמים בוועידה אין שמץ של מושג בתחום. לא הזמינו אותי לקבל תואר דוקטור לשם כבוד מאף אוניברסיטה, למרות שאני מדבר שטויות לא פחות מיאיר לפיד ואביב גפן שכן קיבלו. אפילו לחקירה במשטרה לא הזמינו אותי למרות שמתחתי ביקורת נוקבת על היועצת המשפטית לממשלה, הן בגלל שהביקורת שלי לא מעניינת אף אחד והן מפני שבתור עיקרון לא מוזמנים אותי, פשוט לא מוזמנים.

ואף על פי כן, חשבתי שלטקס הסיום של קורס החובשים של הבן אני כן אקבל הזמנה. בכל זאת יש לי אליו קשר מסוים, בתור מי שבמשך השנים השתדל לא להפריע לאמא שלו לחנך אותו, ליווה אותו לבקו"ם, ומאז עוקב בדאגה סמויה אחרי מה שעובר עליו אבל לא יותר מדי, כי הוא לא מזמין אותי לשאול. עובדה שכאשר אחיו הגדול סיים קורס חובשים כן הזמינו אותנו. זאת אומרת לא אותי באופן אישי אלא את כל ההורים, אבל התפלחתי פנימה כי גם אני סוג מסוים של הורה מדי פעם. היה טקס מרגש מאוד, ירד גשם זלעפות וכל הזמן השמיעו ברקע שירים לא קשורים עד שהגיעו לבלדה לחובש, שהוא כן קשור אבל לא בהכרח משמח.

אז עכשיו אחיו הצעיר מסיים את אותו קורס, אבל הפעם לא מרשים להורים להגיע. למה?

"לא יודע", אמר הבן, "החליטו שאזרחים לא נכנסים לבסיסים צבאיים".

"בגלל המלחמה?"

"לא יודע".

זה היה, איך לומר, קצת מעליב. משום מה זכור לי שכשנסענו להביא צ'וקולוקים לחיילים בבסיס אחד אי שם בעוטף לא רק שהכניסו אותנו, אלא הש"ג בכבודו ובעצמו כיוון אותנו לחנייה הכי מקומבנת בבסיס.

ועכשיו בכלל לא נותנים לאזרחים להיכנס? מה קרה פתאום?

טקס הנפת הכיבוד

אולי צה"ל נזכר במה שקרה בפעם שעברה שהגעתי ורצה לחסוך מהחיילים את הגשם. אולי החליטו שאף אחד לא מוזמן כדי שאני לא אקטר שרק אותי לא מוזמנים. אם כי מהיכרותי את ההתנהלות הצה"לית, מה שכנראה קרה זה שבזמן ארוחת הצהריים קצין אחד שאל קצין אחר: "תגיד, מה אתה אומר, הגיוני להזמין הורים לטקס?"

"כן", אמר השני בפה מלא שניצל, "די הגיוני".

"אוקיי", סיכם הראשון, "אז לא נזמין אותם".

ואולי, לחש בזדון הקונספירטור הקטן שבתוכי, אולי לא מאפשרים לי להגיע כי ברוח הימים העקומים האלה צה"ל עושה שני טקסים, כמו שעתידי להיות בשבעה באוקטובר - טקס אחד ממלכתי סגור לקהל, וטקס אלטרנטיבי מקביל שכולם מוזמנים אליו חוץ ממני? רגע, את 'אחים לנשק' הם כן מוזמנים?

"לא, לא, לא", אמר הבן, "פשוט לא מוזמנים אזרחים".

"בסדר", אמרתי, "אז אני מודיע למשרד הפנים שאני מוותר על האזרחות שלי".

עכשיו כשאני לא אזרח, נראה אותם מעכבים אותי בשער בנימוק הפתטי ש"לא מכניסים אזרחים". אני מוכן אפילו לנסוע לאפריקה ולחזור כמסתנן לא חוקי, ואז אסור יהיה להם לגרש אותי והם יהיו חייבים להכניס אותי פנימה. או יותר טוב, להתחזות

אל תפספסו את השנה

לימודים
היברדיים,
משולבים
מהבית
ובקמפוס

365=2

תואר בשנה
שני אחת!

אשר

המכללה האקדמית לחינוך בחולון מציגה:

תואר שני בתלפיות - ההצלחה הבאה בקריירה המקצועית שלך.
ללמוד עם סטודנטיות כמוך, בתוכנית איכותית עם מרצים מעולים.

תוכניות תואר שני (M.Ed.):

לקויות למידה תואר שני בלקויות למידה עם אפשרות לשילוב תעודת מאבחן דידקטי	חינוך לגיל הרך
הוראה הטרוגנית - חינוך בחברה משתנה	אנגלית כשפה בינלאומית

אפשרות לקבלת החזר שכ"ל ממשרד החינוך לזכאים ✓ מוכר ללימודים על ידי קרן שבתון
מוכר לגמול השתלמות ✓

בשבע
ערוץ 7



ראיתי עיר עוטף ת אור

כנס ירושלים בשדרות

כלכלה • חינוך • חברה • בטחון

יום | כ"א באלול | 24.09
שלישי | תשפ"ד | 2024
מתנ"ס שדרות, רחוב בר לב 4

מופע סיום

ליקוטי תפילות
עם יצחק מאיר



09:30-11:30 סיורים מודרכים לבאי הכנס בתחנת משטרת שדרות, בית המייסדים,
בית הכנסת העתיק במעון ליד קיבוץ נירים, כפר עזה ונחל עוז

מנחה הכנס: יוני קמפינסקי

12:00 התכנסות וכיבוד קל במתנ"ס שדרות

12:30 דברי פתיחה: דודו סעדה, יו"ר קבוצת בשבע

ברכת נשיא המדינה מר יצחק הרצוג

תפילה לשלום חיילי צה"ל ולהשבת החטופות והחטופים

דברי פתיחה: חנן פרידמן, מנכ"ל בנק לאומי

שיח בשניים | דודו סעדה, בשבע
"בטחון מזון בעת מלחמה"
גדי קוניא, מנכ"ל קבוצת תנובה

שיח בשניים | עמית סגל, חדשות 12
אלון דויד, ראש העיר שדרות
יפתח רון טל, ראש מינהלת תקומה ליישובי הדרום
ללי דרעי, אמו של סעדיה יעקב דרעי הי"ד, שנפל בקרב במרכז רצועת עזה

שיח בשניים | 'שיקום פוסט טראומה כחלק מבניית החוסן והתקומה בדרום'
דודו סעדה עם ד"ר חגית סרבגיל ממן, סגנית מנכ"ל ביה"ח הציבורי
אסותא אשדוד

מושב ראשון | ואולי יבוא יום'
חינוך, חדשנות ומצוינות בעת מלחמה
מנחה: רבקי גולדפינגר, בשבע
אסף בן דוד, מנהל קרית חמ"ד אמית שדרות
אדי דגן, מנהל תיכון מקיף כללי אמית, שדרות
שרה לבנון, מנהלת אולפנת אמית בארי שדרות
יותם רוף, מנהל אמית 24/7 שדרות
גיל חדש, מנהל אגף חינוך שדרות

אות הוקרה | לחינוך
לגב' שרה לבנון, מנהלת אולפנת אמית בארי שדרות
בשם מנהלי בתי החינוך של רשת אמית בשדרות

שיח בשניים |
"על חשיבותה של עצמאות אנרגטית במדינת ישראל בשיגרה ובחירום"
עמנואל שילה, בשבע עם אסף אלמגור, מנכ"ל בזן

שיח בשניים | קובי פינקלר, עיתונאי
פרופ' חיים שקד, נשיא האקדמית חמדת, 'פדגוגיה של חוסן'
עוזי יצחקי, יו"ר חנ"י - חברת נמלי ישראל
דורון ארבל, יו"ר חברת חשמל

15:15 אות הוקרה | לגבורה לחטיבות חברת חשמל

אות הוקרה | לקהילה וחברה
למר טל בסכס, מנכ"ל החברה למתנ"סים

19:00

הפסקה וכיבוד קל

שיח בשניים | 'תן לנו לחיות היום מהתחלה'
רס"ן דויד בן ציון, ס. ראש המועצה האזורית שומרון ממפקדי הלחימה
בכפר עזה בשיחה עם אילנית סוויסה, תושבת כפר עזה
בשילוב קטעים מהסרט 'ארבעה בתים וגעגוע'

טד | 'האמיני יום יבוא'

יגאל ברנד, ראש המחלקה לעברית ותרבות בהסתדרות הציונית העולמית
ומנכ"ל ביתר העולמית, 'הסרת המיגונויות - הגדרת נצחון'
עו"ד עמי שחר, ראש מינהל שימור ברשות העתיקות, 'תיעודי העוטף'
יריב פאר, מנכ"ל אינטרנט רימון, 'חשיפת הנוער לתכני רשת בזמן מלחמה'

שיח נשים | 'היום היום הזה ממש'

מנחה: רבקי גולדפינגר, בשבע
יעל שבת, אלמנתו של רזיאל הי"ד שנרצח בשומרון
דבורה עידן, סבתא של מעין שנרצחה בשמחת תורה בביתה בנחל עוז
עינת אביטן, אמו של יאיר אביטן הי"ד, שנפל בקרב בסג'עיה
חנה וקנין כהן, אלמנתו של אוריאל הי"ד, שנפל בקרב בחאן יונס

אות הוקרה | ערבות הדדית
למר דוד פרג'ון, על הקמת מרכז סיוע בנתיבות

אות הוקרה | לחסד
למר אביחי עמוסי, מפקד זק"א שדרות

טד | 'מתי יבוא היום שבו לא נזדקק עוד לשומרים'

'אחריות ממשלת ישראל על רשויות מקומיות בעת חירום ומלחמה'
ח"כ לשעבר, אל"מ במיל' נירה שפק, יו"ר ועדת המשנה
למוכנות העורף, חברת כפר עזה, מתמודדת מא שער הנגב

'תפקידה של רשות העתיקות באיתור נעדרים'
ד"ר איילת דיין, מנהלת תחום מחקר והתמחות ברשות העתיקות

שיח בשניים |

עפרה לקס, אמו של נוח הי"ד שנפל בקרב בארי בשמחת תורה
עם יעקב ניצן, אביו של גלעד הי"ד שנפל בקרב בצפון רצועת עזה,
ממייסדי פורום הגבורה

תקשורת | 'חדשות היום'

הסיקור התקשורתי של מלחמת חרבות ברזל

עמנואל שילה, בשבע, עופר חדר, חדשות 12, משה שלונסקי, איש תקשורת

שיח בשניים | עופר חדר, חדשות 12

'מהיום אין פריפריה בישראל'
עידן טנדלר, סגן נשיא בכיר פאלו אלטו נטוורקס, מייסד ויו"ר 'Place il'

'הקרב מתחת לפני הקרקע'
מאיר דויטש, מנכ"ל רגבים

שיח בשניים | אחריות חברתית בעת מלחמה

עופר חדר, חדשות 12, עם בני דרייפוס, מנכ"ל מפעל הפיס

טד | 'ניהול קהילה בעת חירום'

לימור כהן, מנהלת מתנ"ס שדרות

טד | 'במקום שבו צריך אותי'

עפרה לקס, אמו של נוח לקס הי"ד, שנפל בקרב בבארי בשמחת תורה

ארוחת ערב אוריינטלית - ממטעמי המקום

להרשמה לכנס חפשו בגוגל:
כנס ירושלים בשדרות

תרקדו גם בשבילנו

המחשבה על שמחת תורה המתקרב גורמת לנו, המשפחות השכולות, לתערובת בלתי אפשרית של רגשות ואנחנו לא יודעים עדיין איך נעבור את היארצייט הראשון והמטלטל הזה. אבל אתם, הקהילות, תמצאו דרך ליצור שמחה שיש בה סימנים לכאב הלאומי

הציבור, שלא אדיש לכאב של כל מי שנפגע מהמלחמה, ומכיר בכך שהאירוע המטלטל הזה לא יכול לעבור בלי התייחסות. העובדה שהציבור חש שהוא לא יכול להפטיר כבכל שנה, ממחישה עד כמה אנשים מחוברים למתרחש ושלומם כשלום עמם. מצד שני, הקושי לוותר על מסורת אבות, על השמחה ועל החג הזה, שכמה שהוא מבולגן עם תפילה לא נגמרת, הוא שלנו. הרצון לא לוותר מציג אמונה עמוקה וזקיפות קומה, ודבקות במסורת שלא נעקרת בקלות ממקומה. לא ינצחו אותנו כל כך מהר.

האמת היא שאני לא ממש יודעת איך כדאי לחגוג וכדאי שכל קהילה תעשה כהבנתה. אני מעלה פה בעיקר מחשבות, ובסופי המשפטים אני מניחה שלוש נקודות ולא סימני קריאה. מאירה את נקודת המבט הכי פרטית שלי.

ראשית, אם בקהילה שלכם חברות משפחות שכולות או פצועות או משפחות חטופים, כדאי לשאול אותן מה יתאים להן ואיך הן מרגישות עם החג (ובכלל עם החגים) ואם יש משהו שחשוב להן שיקרה או שלא יקרה בבית הכנסת. הרגישות לעם ישראל ולאירועים לאומיים מתחילה בבית, בקהילה.

ונכון, חלק מהמשפחות השכולות, אולי רובן, לא יצליחו לשמוח או לרקוד. אבל זה לא אמור להשבית את השמחה של כולם או שהציבור כולו לא צריך לרקוד. וכמו בחגים הקודמים בשנה הזאת ובחגים שעוד יבואו, כן, תהיו רגישים ותטילו סימן ביום הזה, אבל תרקדו גם בשבילנו ובשביל מי שלא יוכל יותר להצטרף למעגלים בבית הכנסת. נוח שלנו אומנם הגדיר את עצמו דת"ש, אבל את הלילה האחרון שלו בעולם הזה הוא עשה בשירה וריקודים עם ספר תורה, מוביל את חניכי בני עקיבא ורוקד איתם בצורה מקפיצה ושמחה במיוחד, כמו שהוא ידע ואהב. אז תרקדו גם בשבילנו וגם בשבילנו.

אל תשכחו את כל ההרגלים והנרצחים של היום הזה, אל תתעלמו מהקטסטרופה, אבל כל קהילה, לפי מה שמתאים לה, חייבת גם להמשיך לנגן ולרקוד ולקרוא "עוזר דלים הושיעה נא, פודה ומציל הצליחה נא" על מה שהיה ומה שעדיין. מילות השירים, הפסוקים והפיוטים הרי תמיד נחצבים מעומק הנשמה. אפילו תפילת ההלל מעורבת בפסוקי שמחה ומפסוקי תחינה. והשנה, כמו שהכול מקבל עוד משמעות ועומק, גם אותם ישירו בצורה אחרת.

שמחת תורה הוא אולי יותר מכול, חג שיש בו תקווה. שיש בו מבט אל החורף המתקרב ואל הבטחות אחרי החגים, ומלווה אותנו המחשבה שתפילותינו התקבלו ברחמים ואפשר לגשת לשגרה נקיים יותר, צחים יותר, וגם רגועים כי התחדשנו והלב שלנו נטהר. והשנה אני לא יודעת מה יהיה ואיך נרגיש. אני מתפללת שבכל זאת נצליח לשאוב מהחגים קדושה ונחמה וכוחות. אנחנו לא חדשים פה ולא המצאנו שום דבר. אבות אבותינו ידעו לחגוג את החגים בזמן השואה וגם אחריה. והורינו ידעו להמשיך לחגוג את החגים אחרי מלחמת יום כיפור. לנו נותר רק ללמוד מהם ולהמשיך אותם. את המנגינה הזאת אי אפשר להפסיק. ●



אני מתפללת שבכל זאת נצליח לשאוב מהחגים קדושה ונחמה וכוחות. אנחנו לא חדשים פה ולא המצאנו שום דבר. אבות אבותינו ידעו לחגוג את החגים בזמן השואה וגם אחריה, והורינו ידעו להמשיך לחגוג את החגים אחרי מלחמת יום כיפור. לנו נותר רק ללמוד מהם ולהמשיך אותם

האמת היא שלא רציתי להשתתף בדיונים על איך לחגוג השנה את שמחת תורה. עצם הדיון הזה הופך לי את הקרביים. יש משהו בחגים הבאים לקראתנו שנראה כמעט בלתי עביר. איך נעמוד לפני הקדוש ברוך הוא בראש השנה וביום כיפור, ואימת הדין כה מוחשית. איך נבקש למען הרוגים וטבוחים, ובאי באש ובמים, והתמונות והשמות לנגד עינינו. איך נבקש סליחה וכפרה ושילמנו כבר כל כך הרבה וזה עוד לא נגמר. איך נעמוד שוב ונבקש חוס ורחם עלינו וקבל ברחמים וברצון את תפילתנו, האם הפעם יקבל?

ואחרי ימי הדין, איך נחגוג את שמחת תורה, שמסכם את כל הימים הנוראים. החג שהוא רק של הקדוש ברוך הוא ושלנו, אינטימי כזה, שמרוב שאנחנו אוהבים אותו הלבשנו עליו גם את תפילת הגשם וגם את החגיגה של סיום התורה והתחלתה. איך נחגוג אותו שוב, אחרי שבשנה שעברה הוא התנפץ לנו לרסיסי רסיסים והכול עוד חותך וטרי וכואב ובכלל עוד לא נגמר.

בשביל המשפחה שלנו, שמחת תורה יהיה יום השנה הראשון. יארצייט. אנחנו עוד זוכרים איפה היינו בכל דקה של החג הזה אשתקד. מה עשינו, מתי נפרדנו ומה חשבנו. אחרי תילי תילים של תהילים עוד הספקנו ללכת לשתי משפחות שבהן הגברים גויסו למילואים בצו שמונה, כדי לבדוק שהנשים והילדים בסדר. לא ניחשנו עם מה נוח שלנו מתמודד ואיפה הוא בכלל ומה באמת קורה בדרום.

שמחת תורה השנה הוא סימן שאלה אצל מאות רבות של משפחות שכולות טריות, שתוהות איך הן יעברו אותו. בשביל כולן החג יהיה תזכורת לטראומה. הן עדיין מגלגלות בראש את קורות היום הזה. האם הצליחו ליצור קשר עם האדם היקר להן שאיבדו, האם ידעו היכן הוא, כמה זמן לקח להן להבין מה קרה ומי בישר להן. וזה עוד בלי לדבר על תושבי היישובים בעוטף, שבשבילים הכול בכפולות ובחזקות. הניגוד החריף בין התחושות האלה לאופן שבו היום הזה נחגג בכל שנה הוא בלתי אפשרי.

שמחת תורה הוא חג שאנחנו מעדיפים לא לחשוב עליו השנה, להדחיק, ופתאום הדיון הפומבי הזה, שהתעורר כבר לפני כמה שבועות, הופך את שמחת תורה לקיים ונוכח. הוא מודיע שהחג הזה יגיע ושאי אפשר יהיה להתעלם ממנו. הדיון הזה גם גורם לכאב האישי להפוך לציבורי. התחושה היא שזה הכי שלנו, אבל האמת היא שהאירוע הזה הוא הכי לאומי שיש. כל הדברים האלה ביחד הופכים את הדיון הזה ללא פשוט.

להמשיך את הריקוד של נוח

ולמרות המורכבות, אני ממברכת על השיח הער, ובמיוחד על מה שכתב הרב ליאור אנגלמן מעל דפי 'בשבוע' בשבוע שעבר (ומי שפספס, כדאי מאוד להשלים, כי כל משפט וכל תובנה שנכתבו שם הם בסלע). עצם הדיון הזה חשוב וטוב. הוא מבטא את הרגישות של



סיורי סליחות

עם מדריכי אשכולות בשיתוף
חטיבת החינוך והקהילה בקק"ל

כ' אלול, 23.9 | כ"ג אלול, 26.9
כ"ו אלול, 29.9 | ז' תשרי, 9.10

סטודיו בת עמי

סיורי חצות בירושלים 21:00-00:00

היינו כחולמים

| מרכז סיור ולימוד בשבילוד

עיר דוד - סליחות

ותקווה בעיר העתיקה

| מרכז סיור ולימוד עיר דוד

פתח לנו שער - עיר עתיקה

| מרכז סיור ולימוד ראשית ירושלים

מה לך נרדם? - סליחות בנחלאות

| מדריכי אשכולות

סליחות בשכונת הבוכרים

| מרכז סיור ולימוד מדרשת חברון

בתי כנסת נסתרים בירושלים

| מדריכי אשכולות

סיורי ערב ברחבי הארץ 18:00-21:00

מרכז

סיור סליחות במושב הברון

| מרכז סיור ולימוד בשבילוד

בין הסמטאות - נווה צדק

| מרכז סיור ולימוד הרי גופנא

אין כמו יפו באלול

| מדריכי אשכולות

צפון

ערב התעוררות בקיסריה העתיקה

| מדריכי אשכולות

עולים רמה בגולן

| מרכז סיור ולימוד מדרשת הגולן

עמוד כגבר והתגבר

| מרכז סיור ולימוד גליל

'אעברנה ואראה אדמת קודש טבריה'

| מרכז סיור ולימוד ראש פינה

טבריה כפי שמעולם לא הכרנו

| מרכז סיור ולימוד גלבוע מעיינות

'מי שענה לאליהו בכרמל הוא יעננו'

| מרכז סיור ולימוד אורות הגליל

מסע סליחות בבית שאן - מאז ועד היום

| בהדרכת מרכז סיור ולימוד בקעת הירדן

ירושלים

כעפפי שחר

| מרכז סיור ולימוד בשבילוד

סליחות ותקווה בעיר העתיקה

| מרכז סיור ולימוד עיר דוד

סליחות בין הסמטאות

| מרכז סיור ולימוד מדרשת חברון

ימי הרחמים בירושלים

| מדריכי אשכולות

בינות לסמטאות נחפשה

| מרכז סיור ולימוד ראשית ירושלים

דרכנו ונחקרה

| מרכז סיור ולימוד ראשית ירושלים

חדש מתוך ישן

| מדריכי אשכולות

דרום

והלכתיה המדבר ודברתי אל ליבה -

טיול סליחות מדברי-ירוחמי

| מרכז סיור ולימוד "ביחד" ירוחם

בית הכנסת העתיק בחורבת ענים

| מרכז סיור ולימוד סוסיא

בגלל אבות תושיע בנים -

סיור סליחות בחברון

| מדריכי אשכולות

10 שנה
לחשתקף



'יחד' כולם קדושה

לא קל היה להקים את בית הכנסת 'יחד' בקיבוץ קלי"ה, אבל כיום מתפללים בו מגוון מבני הקיבוץ, כשהמייסד, פרופ' עמוס ינון, רואה בכולם שומרי מצוות ואוהבי יהדות ♦ את קרבת האלוקים שחש הוא מביא גם לתפקידו כמנהל אגף בבית החולים שערי צדק, ומלמד את החולים שלא די בטיפול רפואי אלא דרוש גם חשבון נפש פנימי

יוסף ארנפלד // צילום: לירון מולדובן

"קלי"ה זה 'קם לתחייה ים המלח' -
גם בהתעוררות היהדות שאנחנו
עושים כה". כרופסור עמוס ינון

כששואלים את פרופ' עמוס ינון, מנהל האגף לרפואה פנימית בבית החולים שערי צדק בירושלים, שמתגורר בקיבוץ קלי"ה שבצפון ים המלח, האם הוא המשפחה הדתית היחידה בקיבוץ, הוא עונה בשלילה מוחלטת. "כולם פה שומרים מצוות. אבל כמו שאף יהודי דתי לא שומר את כל המצוות, גם פה לא כולם שומרים את כל המצוות. יש כאלה שמבקרים את ההורים, גם אם לפעמים זה יוצא בשבת. אומנם הקיבוץ מוגדר כחילוני, אבל הוא לא אנטי-דתי. כך, למשל, כבר 40 שנה מגיע לפה ביום כיפור מניין שלם ממצפה יריחו, היישוב הדתי הקרוב".

"אומנם אני היחיד שבפרהסיה הולך עם כיפה", הוא מודה, "אבל בשבת אפשר לראות פה הרבה אנשים עם כיפות הולכים בשבילים. פשוט חוויה לראות. לבית הכנסת באים אנשים שלא מצהירים שהם דתיים. חלקם מניחים תפילין בבוקר בבית. כיום בכל הבתים בקלי"ה יש מזוזות. לאט לאט הקהילה עוברת שינוי".

הוא עצמו חוזר בתשובה לפני כ-30 שנה. מאחר שהוא עובד בשערי צדק, לא הייתה לו בעיה להתפלל במניין במשך השבוע. בשבתות בקיבוץ נאלץ בתחילה להתפלל ביחידות, אולם אחרי שנים אחדות חל שינוי לטובה. "כמה אנשים חילונים פנו למנהל הקיבוץ ואמרו: צריך להיות פה בית כנסת. הוא לא ידע מה לעשות ושלח אותם אליי. הם אמרו לי: 'אם אתה חילוני, אתה לא יכול לגדל את הילדים שלך במקום שאין בו שום דבר רוחני'. שאלתי: כמה כמזכר יש? לפחות מניין, הייתה התשובה. ככה התחלנו עם בית הכנסת".

באותה תקופה, לפני קצת יותר מ-20 שנה, הקיבוץ הכשיר את חדר האוכל. "דברים לא כשרים אף פעם לא היו בו, אבל לא הייתה הפרדה ברורה בין חלב לבשר", הוא מתאר. "ההחלטה התקבלה בראש ובראשונה מטעמים כלכליים. לקיבוץ יש כפר נופש גדול, וברגע שיש כשרות, זה מושך אורחים. הגיע לכאן כל יום משגיח, אברך חרדי מירושלים. בשבת הוא היה מגיע עם משפחתו ומצטרף



אלינו למניין. בשנתיים שלוש הראשונות של הפעלת בית הכנסת בגן הילדים - הסעודות היו בבית שלנו, על השולחן הזה", הוא מצביע על השולחן שלידו אנו יושבים במהלך הריאיון. "חדר האוכל זה כשרות רבנות, ואצלנו בד"ץ, אז כולם אכלו פה".

מי זה כולם?

"מקלי"ה תמיד היו חמישה, שישה או שבעה אנשים שבאו להתפלל, כי מתוך אלה שפנו אליי בהתחלה לא כולם תמיד הגיעו. אז היה את המשגיח ואותי, אבל תמיד היו חסרים שלושה או ארבעה מתפללים. לכן במשך כ־15 שנה הבאנו לכאן, כל שבת וחג, כמה בחורי ישיבה. בהתחלה פנינו ליישיבה של הרב שבתאי סבתו במצפה יריחו. הוא הסכים שיבואו לכאן בחורים פעם בארבעה או חמישה שבועות. אחר כך פניתי לרב חיים סבתו מהישיבה במעלה אדומים. בא לכאן אברך עם אשתו והילדים, לבדוק שהכול פה כשר והכול בסדר. אחר כך במשך כמה שנים בכל שבועיים באו לכאן בחורים. זה אומר שאנחנו נוסעים עם המיניבוס של הקיבוץ, מביאים אותם ומחזירים אותם במוצאי השבת, והיה צריך להלין אותם. בהתחלה הם ישנו בדירה ריקה של הקיבוץ, ובהמשך כל הדירות נתפסו - אז לקחנו בשבילם דירה בכפר הנופש, בכל שבת וחג".

מי מימן את זה?

"הקדוש ברוך הוא", הוא מחייך. "יש לו הרבה שליחים".

בהמשך, בחורי הישיבות הגיעו מפה לאוזן. "בחמש השנים הראשונות באו בחורי ישיבה מהמגזר הדתי־לאומי. אחר כך הגיעו בחורים מיישובות חרדיות. יום אחד, כשהורתי מירושלים, בסיבוב של מצפה יריחו, עמדו שני בחורים חרדים בתחנת האוטובוסים ולקחתי אותם טרמפ. אחד התחיל לדבר איתי, והביע נכונות להצטרף למיזם השלמת המניין. עד היום אני בקשר עם אותו בחור, כבר 15 שנה. ככה נפתח בשבילנו העולם החרדי. במשך כשש שנים באו אלינו מהישיבות הטובות ביותר מהמגזר החרדי: קול תורה, מיר ברכפלד ועוד. הכול מפה לאוזן. התחלתי לקבל טלפונים ועשיתי שיבוץ שבעה או שמונה חודשים מראש. זה היה פשוט מדהים".

בשלב מסוים שיתוף הפעולה עם הבחורים החרדים נפסק. "במשך כמה שנים אכלנו פה בבית, עד שאשתי חלתה ולא עמדה בזה יותר. אז העברנו את הסעודות לבית הכנסת, ואני הבאתי קייטרינג מבית ישראל בירושלים. בשלב מסוים עברנו בחזרה לציבור הדתי־לאומי, כי העלויות היו מאוד גבוהות והם הסכימו לאכול בחדר האוכל, שרמתי הכשרות בו השתפרה". המיזם נפסק באופן מוחלט לפני ארבע שנים, בעידן הקורונה. "הייתה המון קורונה ביישובות, אז הפסקנו, ומאז יש לנו פה מניין".

ספר התורה נהיה קל יותר

במשך לא מעט שנים פעל המניין בבית התינוקות של הקיבוץ, ולאחר מכן באולם שמתחת לחדר האוכל. עם הזמן, כשהתרבו המתפללים לפני כתשע שנים, הגיש פרופ' יגון למשרד הדתות בקשה לבניית בית כנסת. זה לקח קצת זמן, אבל בראש חודש ניסן לפני שמונה שנים נחנך בית הכנסת בתומזון מדויק. "ביום שמשה חנך את המשכן במדבר, אנחנו חנכנו את בית הכנסת".

מאז שנחנך בית הכנסת, יותר ויותר מתושבי הקיבוץ מגיעים אליו. "הקיבוץ הוא חצי אשכנזי וחצי ספרדי. אצל הספרדים לכולם יש מסורת,

ורובם מגיעים לבית הכנסת. אבל גם האשכנזים - למרות שאין להם רקע, אוהבים לבוא לבית הכנסת, כי המנהג הוא ספרדי. הם שומעים תפילה בציבור ושירה בציבור, והכול בקול רם, ומאוד מתחברים". פרופ' יגון מתאר כי ישנם כמה אירועים בשנה הפונים לקהילה. "למשל ביום כיפור יש בבית הכנסת 150 אנשים, אבל בחוץ יש עוד 150. מעניין לראות את התהליך. יש אנשים שנשארים בבית ולא צמים. יש אנשים בבית שצמים. יש אנשים שמתקרבים לבית הכנסת אבל לא מעיזים להיכנס: עומדים בחוץ, צמים, שומעים. יש כאלה שנכנסים. מאחר שאני עצמי חזרתי בתשובה, אני מכיר את התהליך. נפלא לראות איך שבקהילה, לאט לאט, כל אחד מתקדם בקצב שלו".

באמתחתו של סיפורים מרגשים סביב פעילות בית הכנסת. "בתקופת הקורונה התפללנו בחוץ,



"ביום כיפור יש בבית הכנסת בקלי"ה 150 אנשים, אבל בחוץ יש עוד 150. מעניין לראות את התהליך. יש אנשים שנשארים בבית ולא צמים. יש אנשים שמתקרבים לבית הכנסת, אבל לא מעיזים להיכנס. יש כאלה שנכנסים. נפלא לראות איך שבקהילה, לאט לאט, כל אחד מתקדם בקצב שלו"

גם האשכנזים נמשכים אחרי התפילה הספרדית. בית הכנסת "יחד"

במרחק 200 מטר מבית הכנסת, והבאנו את ספר התורה הלוח וחזור. מפעם לפעם היה מגיע בחור ממוצא רוסי, שאף פעם לא הסכים לעלות לתורה. הבנתי שזה מכיוון שהוא לא יודע לקרוא עברית טוב. ישבתי איתו להראות לו את הברכות שאומרים לפני ואחרי, אבל הוא עדיין לא רצה לעלות. פעם אחת, כשהחזרנו את ספר התורה לבית הכנסת, הוא שאל אם הוא יכול לשאת אותו ונענית בשמחה. אחרי שבועיים, באופן מפתיע, הוא הסכים לעלות לתורה. אחר כך הוא לקח את ספר התורה והחזיר אותו למקומו. ואז הוא שאל: זה אותו ספר תורה? הוא הרבה יותר קל. כל מי שהיה שם הבין את הסיטואציה והתרגש, הבחור פשוט נקשר יותר לתורה. גם עכשיו, כשאני נזכר, אני פשוט מתרגש", מתאר פרופ' יגון בעיניים נוצצות. "כל הזמן קורים פה דברים מרגשים".

בהיותו הדתי הרשמי בקלי"ה, לא פעם מתקילים אותו חברי הקיבוץ בשאלות. "פעם אחת הייתי במכולת. פתאום נכנס חבר קיבוץ ושואל אותי: 'מה זה הדאווין הזה? אין קדיש בבית הקברות'. שאלתי 'מה קרה?' אז הוא אמר: 'הייתה אוזרה של אבא שלי בבית הקברות, והיו שבעה גברים, אבל היה מניין וחצי, כולל נשים - למרות זאת לא רצו להגיד קדיש'. שאלתי אותו: 'אתה רוצה לדעת או אתה רוצה לצחק?' אם אתה רוצה לדעת, תבוא איתי'. בינתיים התאסף קהל מסביב. לקחתי אותם לבית הכנסת, והראיתי להם את ים המלח. 80 קילומטר דרומה זה סדום ועמורה. אברהם אבינו עמד פה בהר, הסתכל לשם, ועשה משא ומתן עם הקדוש ברוך הוא על 45, 50. סיפרתי להם את הסיפור. וזה נעצר בעשרה - עשרה זה קהילה. פחות מעשרה זה לא. וכולם אמרו: וואו, פה זה קרה!"

"ניצלתי את ההזדמנות ואמרתי להם: בואו תראו עוד כמה דברים שקרו פה: מולנו מעבר לים המלח נמצא ערבית מואב, שם נכרעה עם ישראל עמד להיכנס לארץ. שם נאמרו גם שלושת הנאומים של משה רבנו - מה שאנחנו כרגע קוראים בספר דברים. שם היה נס על הירדן, ושם נכנסו ליריחו, ושם היה הסיפור עם רחב. הגלגל זה קצת יותר צפונה, איפה שעשו ברית מילה לכל העם. כל האזור פה ספוג היסטוריה תנ"כית. זה מאוד חזק. אנשים מתחברים, כל אחד בדרך שלו".

חזרה בתשובה מתוך הדיכאון

למרות המבטא ההולנדי, מתברר כי פרופ' יגון



צילום: לירון מילרדוב

(71) הוא דווקא יליד הארץ. "ההורים שלי ניצולי שואה מהולנד", הוא מסביר. "בזמן השואה הם היו צעירים. מאות בני משפחה נספו, אבל הם שרדו. הם עלו ארצה כחלוצים של המשפחה ב'49 - '50, פה הכירו והתחתנו. אני נולדתי כאן. כשהייתי בן שנה וחצי, הם חזרו להולנד ואני איתם. זה היה בתקופת הצנע, שנות ה־50 המוקדמות, ולא היה להם מה לאכול. בנוסף לכך, אבי היה חולה פוליו. היו לו בעיות ברגל והוא היה צריך לעבור ניתוחים שבאותם ימים לא עשו בארץ. הם חזרו לשם, במחשבה שזה יהיה לשנה־שנתיים, ובסוף זה יצא 25 שנה. גדלתי בהולנד מגיל שנה וחצי עד גיל 18, ואז חזרתי. אחר כך אחותי עלתה, ואחרי עוד כמה שנים, בסוף שנות ה־70, הם חזרו וחיו פה עוד הרבה שנים. אבי נפטר רק לפני שנתיים".

הבית שבו גדל היה ציוני־מסורתי. "קידוש בשבת, כיפור וכולי, אבל זה לא היה בית דתי. ההורים שלחו אותנו לבני עקיבא, ושם התחזקנו. אחרי העלייה שלי, גרתי שנה במעונות הסטודנטים של האוניברסיטה העברית בהר הצופים. למדתי עברית ועשיתי מכינה קדם־אקדמית, ואחר כך התחלתי ללמוד רפואה. באותה תקופה לא היה שם בית כנסת או קהילה דתית. זה היה מאוד עלוב, מאוד עצוב. למעשה הבנתי שבישראל אתה יכול להיות יהודי, ואתה לא צריך להיות דתי. בפועל, התרחקתי מתורה ומצוות. ואז התחלתי את תהליך החיפוש, שארך 15 שנה".

לקראת סוף הלימודים, התחתן עם תמר לבית כהן. "הכרנו בבני עקיבא בהולנד, בגיל 15. היא באה מבית ששמרו בו על תורה ומצוות לאורך כל הדורות, אך התרחקה. גם היא עלתה ארצה בגיל 18, ואחרי שנתיים בארץ חידשנו את הקשר, ובגיל 21 התחתנו", הוא מספר. "הבית שלנו לא היה דתי. שמרנו על כשרות בבית, כי היו לנו הרבה אורחים דתיים, אבל לא היינו דתיים".

אחרי שסיים את לימודי הרפואה כעתודאי, התגייס לצה"ל כרופא ביחידת הצנחנים בתקופת מלחמת לבנון הראשונה. בתום השירות הצבאי, התחיל התמחות במחלקה פנימית בשערי צדק. לאחר מכן המשיך להתמחות במחלות זיהומיות בהדסה, ואחר כך עוד שנתיים בארצות הברית, שם כל המשפחה התחזקה עוד יותר.

היה משהו ספציפי שגרם להאצת תהליך ההתחזקות?

"שנינו דור שני לשואה. אמא של אשתי שרדה לבד מהשואה ונכנסה לדיכאון, עד שהמשפחה התפרקה. אחר כך אביה התחתן מחדש, והיא גדלה



של החולים. אני כותב את זה בספר שלי, כדי להמחיש שרפואה גופנית, חומרית, מערבית לבד לא מספיקה. זה החלק הראשון שאנחנו צריכים לעשות, אבל אחרי כן צריך להתחבר לאיזשהו תהליך נפשי-רוחני. זה לא התפקיד שלי, אני לא רב. אבל אני כן מנסה לפתוח צוהר לחולה ולהגיד: היה לך התקף לב, פתחו לך את העורק, קיבלת תרופה, שמו סטנט. ועכשיו, למה זה קרה לך? למה לקחת ללב? למה עכשיו ולא לפני חודש? מה קרה לך? מה אתה לומד מזה? מה המשמעות בשבילך? לסתימה בעורק הספציפי הזה יש משמעות שונה בשביל כל אחד ואחד. חפש. בשבילי זו הרפואה היהודית שאותה אני מיישם ברוך ה' 25 שנה. זה טוב לחולה, וזה לא פחות טוב לרופא. שני הצדדים פשוט מרוויחים מזה".

להמשיך את היחד

כשנה וחצי התגורר פרופ' ינון בגפו בקיבוץ. "בהתחלה כתבתי ספר על החיים שלנו, על אשתי, על ההתפתחות הרוחנית שלנו. עותק ניתן לכל חברי הקיבוץ, למשפחה ולחברים. ואז הגעתי למסקנה שקשה לחיות לבד. התחלתי לחפש שידוך, ולפני כמה חודשים התחתנתי מחדש עם יהודית וייסינגר, אלמנה עם שישה ילדים מרחובות, שבעלה נפטר לפני כעשור".

איך היא צלחה את המעבר מרחובות לקל"ה?
"השדכן אמר: ברגע שאתה אומר שאתה רוצה אישה שומרת תורה ומצוות שתבוא לגור בקל"ה, יהיה לך קשה. ואז הבנתי שמה שיותר חשוב לי זה אישה שומרת תורה ומצוות מאשר קיבוץ. לפני שהכרנו, יהודית כבר שכרה דירה בירושלים כדי להיות קרובה לילדים, כך שהיא מדלגת בין קריית משה בירושלים לרחובות. כיום אנחנו גרים בירושלים במשך השבוע. בשבתות אנחנו הרבה פעמים פה, לפעמים אצל הילדים שלי ולפעמים אצל הילדים שלה. אני יכול לכתוב ספר על נישואים שניים, איך מחפשים ומה עושים".

אתה כבר פחות נמצא כאן. אתה מעביר את השרביט הלאה? זה בעצם מפעל חיך.

"זה ממש מפעל החיים שלנו, והוא מאוד יקר לי", הוא אומר בהתרגשות. "קל"ה זה ראשי תיבות: קם לתחייה ים המלח, או ים המוות. בשם הקיבוץ נרמז פעמיים שם ה' קל"ה. אז לכן אנחנו אומרים: קם לתחייה ים המלח - זה בגשמייות. ומה שאנחנו עושים עם בית הכנסת, עם תחיית היהדות פה, זה החלק הרוחני. זו בהחלט סוגיה אצלנו בבית עם אשתי השנייה. היא רואה איך שליבי נמשך לזה. ברוך ה', העסק פה ממשיך לעבוד. גם בשבתות שאני לא פה, זה עובד. אני בעל הקורא פה ובראש השנה אהיה פה. גם הבן שלי מגיע עם המשפחה, וזו כבר מסורת. יחד אנחנו יכולים להחזיק את המניין. בשבתות שאני לא נמצא, משיגה הכשרות נמצא. אנחנו מחליפים זה את זה".

בית הכנסת משותף לכפר הנופש ולתושבי הקיבוץ. "כשיש אורחים, אני תמיד נואם את הנאום הסטנדרטי שמסביר שבית הכנסת הזה נקרא 'בית הכנסת יחד', כי האמנה של הקיבוץ היא גם כן יחד. האיסיים לא קראו לעצמם איסיים. זה שם שנתן להם יוסף בן מתתיהו. הם קראו לעצמם בני היחד או בני האור. על סמך זה, כשקיבוץ קל"ה קם פה, הם קראו לעצמם בני היחד, וכך גם בית הכנסת. יש פה בית כנסת אחד לכלול, הנמוך בעולם. ממעמקים קראתיך ה'. מפה התפילות יכולות רק לעלות, בתנאי אחד: שזה בייחד".

"אני לא רב, אבל אני כן מנסה לפתוח צוהר לחולה ולהגיד: היה לך התקף לב, פתחו לך את העורק, קיבלת תרופה, שמו סטנט. ועכשיו, למה זה קרה לך? למה לקחת ללב? למה עכשיו ולא לפני חודש? מה קרה לך? מה אתה לומד מזה? מה המשמעות בשבילך? לסתימה בעורק הספציפי הזה יש משמעות שונה בשביל כל אחד ואחד. חפש"



במקביל לתהליך התשובה שעבר. "העבודה שלי היא בית הכנסת, והתחביב שלי הוא העבודה בבית חולים, והתחביב שלי מממן את העבודה שלי", הוא צוחק. "לפני 15 שנה כתבתי באנגלית ספר עם סיפורים של חולים, ועכשיו אני מוציא ספר כזה בעברית. אחד מהסיפורים שקרו לי לפני 15 שנה אירע עם מטופלת מבוגרת בטיפול נמרץ בשערי צדק. הבן שלה בא להתייעץ איתי בתור רופא למחלות זיהומיות. בערב ראש השנה התחילו אצלה כאבי בטן איומים, אבל היא לא רצתה לקלקל את החג. במוצאי השבת היא שיתפה את המשפחה שהיא מתפוצצת מכאבי בטן. לקחו אותה למיון, עשו אצלנו צילום, ראו שיש לה חור במעי והריצו אותה לחדר הניתוח. הבטן הייתה מלאה בתוכן המעי הגס. אז ניקו אותה והוציאו לה סוג של גידול, והיא הייתה בטיפול נמרץ, מונשמת, מורדמת, עם דיאליזה והרבה אנטיביוטיקה".

אחרי שבועיים שלוושה הזעיק הבן את פרופ' ינון להגיע בדחיפות למיטת אמו, בטענה שאינה מקבלת את הטיפול הראוי. "הסברתי לו שהיא מקבלת את הטיפול הטוב ביותר. תוך כדי אני רואה שהוא מאדים ובסוף מתפוצץ עליי. הוא שפך עליי את כל הזעם והתסכול שהיה לו בבטן. אמרתי לו: בוא איתי. ליד החדר היו שירותים, ובחוץ הייתה תלויה ברכת "אשר יצר". אמרתי לו: תקרא. חלולים חלולים, אם ייפתח אחד מהם או ייסתם אחד מהם, אי אפשר לעמוד אפילו שעה אחת. היא פה כבר שלושה שבועות בזכות הרפואה המודרנית. הסיכוי שהיא תשרוד את זה הוא 50%-50% - לא יותר. תוך כדי כך, הכעס ירד. אחרי שלושה חודשים האשה נפטרה. אחרי כמה חודשים קיבלתי ממנו מכתב. 'אני אומר 'אשר יצר' חמש-שבע פעמים ביום', הוא כתב. 'עד שלא הסברת לי את המשמעות, לא קלטתי את זה'".

"על כל נשמה וכל נשימה צריך להודות, זה לא מובן מאליו", הוא מחדד. "הקדוש ברוך הוא באמת לא חייב לנו כלום. המון תכנים שלמדתי עם הזמן אני מיישם יום יום הלכה למעשה ליד המיטה

לשכונה דתית בירושלים או ליישוב דתי, או להישאר בקיבוץ. "הכרנו את כולם פה, היינו מאוד מעורבים בבניית המערכות", הוא נזכר. "התייעצתי עם הרב יצחק ארד מרחובות. הוא היה מגיע לכאן בשנות ה-90 בכל שבוע על חשבוננו מרחובות כדי לתת פה שיעור. מאז הוא הרב שלי ואני מתכתב איתו. הוא מתייעץ איתי על עניינים רפואיים, ואני מתייעץ איתו על ענייני הלכה. באותו שלב הילדים כבר היו גדולים, כך שנחסכה התלבטות לגבי מוסדות חינוך דתיים. הרב ארד הציע שנישאר פה ונעשה תהליך".

"להיות משפחה דתית יחידה זה לא קל", הוא מודה. "זה עובד רק אם יש זוגיות חזקה, כמו שליחי חב"ד בכל מקום. צריך להיות ביחד מחוזקים, אחרת זה מאוד לא פשוט. אבל חווים פה את ההתקרבות של האנשים. זה פשוט מרגש".

הזוגיות הטובה של השניים הצמיחה הרבה פירות טובים, אך למרבה הצער העניינים השתבשו לפני כמה שנים, כאשר תמור אשתו חלתה בסרטן. "היא הבריאה מהדיכאון. עשרים שנים היו טובות מאוד. היא הייתה חוקרת, פרסמה הרבה מאמרים ועשתה חיל. בשלב מסוים היא חלתה בסרטן, ונפטרה לפני כשלוש שנים". לאחר פטירתה כתב פרופ' ינון ספר חדש, שאותו הקדיש לעילוי נשמתה. "היא הייתה הרוח מאחורי בית הכנסת, היא חיזקה פה אנשים, משפחות במשברים וכדומה".

הספר 'הקמת בית הכנסת במקום הנמוך בעולם', שראה אור לאחרונה, מתאר את התהליך האיש שערך יחד עם רעייתו ותושבי הקיבוץ. "הספר צמוד לפרשות השבוע. בכל פרשה יש סיפור, ואחר כך ביאור או שניים, שכתבתי בזמנו ושמותי בתיבות הדואר של חברים שרצו, עם מוסר השכל שנגיש לקהילה לא דתית". אחד הסיפורים שהביא בספר הוא על טלפון שקיבל יום אחד מחבר קיבוץ שמעולם לא היה חושד בו שיש לו זיקה ליהדות. "הוא שאל: 'עמוס, יש דבר שנקרא ברכת הגומל?' עניתי: 'יש'. למה אתה שואל?' ואז הוא סיפר שהבת שלו עברה תאונה, הרכב טוטאל לוס, והיא רוצה לבוא לבית הכנסת להגיד ברכת הגומל. בשבת הוא הגיע עם הבת שלו. הוא עלה לתורה, והיא בירכה הגומל. הוא היה המום, ופשוט המשיך לבוא".

שיעור ב"אשר יצר"

גם היחס שלו לתפקידו כמנהל האגף לרפואה פנימית בבית החולים שערי צדק עבר שינויים



צילום: באדיבות המצולם

בחורי ישיבות מכל המגזרים נטלו חלק. הכנסת ספר תורה לבית הכנסת בקל"ה

צילום: מאיר אליפור

התחלה// נולד וגדל בקיבוץ גינוסר, על שפת הכנרת. "ילדות נפלאה, ארץ־ישראלית. מקום קסום על נופו ועל אנשיו, שחינך אותי לדרך ארץ, רעות, מוסר עבודה ואהבת האדם - יחד עם הבית כמובן".

אבא// עמית ז"ל. חקלאי בקיבוץ, נפטר בגיל 46 מדום לב.

אמא// ירדנה (67). "אמא שלה עלתה ממרוקו, כך שגדלנו בבית מרוקאי עם הרבה חום ואהבה שהונחלו לנו לאורך השנים. מכיתה ז' התחלנו לאכול סעודות שבת ולהתבשם ממטעמי המטבח המרוקאי".

ספינה ולימודים// ביסודי למד בבית הספר האזורי 'נופי ארבל' ששכן בקיבוץ. "בתיכון סולקתי משני בית ספר: הפנימייה הצבאית - בית הספר הריאלי בחיפה, ולאחר מכן מהתיכון האזורי 'בית ירח'. לבסוף סיימתי את לימודיי בקושי בבית הספר 'נופי גולן' בקצרין. אהבתי ללמוד בעיקר פיזיקה ומתמטיקה, אבל היה אצלי חוסר הבנה בין המושג תעודת בגרות לבגרות. הרגשתי שמושהו חסר לי וחיפשתי כל הזמן. יותר עניין אותי לעבוד בקיבוץ. הייתה לנו ספינת דיג ענקית והיינו יוצאים לדוג בחמש לפנות בוקר וחוזרים אחרי הצהריים".

מנהיג לטוב ולמוטב// "אהבתי יותר את חיי החברה, בהיבט הזה בית הספר פחות התאים לי. הייתי נחשב למנהיג כנופיות צעיר. בכיתה ו' האשימו אותי ששרפתי בית. זה לא הייתי אני. האשימו אותי בגלל שכמה חודשים קודם לכן פיקדתי על גניבת קלנועיות מבית האבות של הקיבוץ וגרמנו לנזק של 5,000 שקלים. חיים טיפוסיים בקיבוץ".

חיים בפרדוקס// בקיבוץ הוא גדל במציאות מאוד אמביוולנטית. "מגיל צעיר הייתי בתהיות מאוד עמוקות. לזה התלווה מצב שבו מצאתי את עצמי מפגין עם ערבים נגד יהודים בבחירות של 95', ואפילו שמח בכך שיש מכות בין ערבים ליהודים, כשאני בצד של הערבים. מצד שני, סבא שלי, שגדל כחרדי עד גיל 13, היה דוחף לי לכיס כתיב ז'בוטינסקי. הוא שמר על המסורת לאורך השנה ועשה לנו קידוש בכל שבת. אני זוכר עד היום שני ימי כיפור לצידו בבית הכנסת. את רוב ימי הכיפור בילינו ברכיבה על אופניים או על טרקטור בשטח".

ממריא// אחרי שסיים כיתה י"ב בעור שינוי, התגייס היישר לקורס טייס. "ציונים טובים בפזיקה ומתמטיקה - היו לי. עברתי מבחנים פסיכוכיכניים וגם בהם היו לי ציונים לא רעים. עובדת היותי קיבוצניק תרמה גם היא להחלטה לקבל אותי". באותם ימים ארך הקורס עצמו שנתיים, אחריהן עבר לקורס אימון מבצעי במשך חצי שנה, המשיך בקורס אימון מבצעי מתקדם, והשתלב בטייסת המבצעית. גם בה ערך ארבעה חודשי הסבה למטוס F-16 והכשרה מתקדמת נוספת. רק בתום ארבע שנים הפך לטייס קרב מבצעי מן המניין.

כיסופים ממצרים// אחת הגיחות המבצעיות שחרותות בזיכרוננו עד היום התקיימה כשהיה בכוננות יירוט בליל הסדר. "ישבנו לתדריך והמוביל אמר לי: יש לי תחושה שכשנשב לשולחן הסדר, תהיה לנו הקפצה. אכן, מצאתי את עצמי בליל יציאת מצרים יוצא לעבר מטוס שהגיע ממצרים ועבר את

שי קלר

42 

נשוי לגלית ואב לשמונה 

תושב ירושלים 

רס"ן במילואים, טייס קרב לשעבר
יושב ראש תנועת 'נצח ישראל' 

באוהלה של תורה// אחרי שנת ההפסקה בבית, החליט לבדוק לעומק את נושא הזהות של עם ישראל, וכך נכנס ללמוד בבית המדרש במשך תריסר שנים. "מתוך זוגיות ברוכה וחברות טובה ואוהבת, הצלחנו לצמוח מתוך האתגרים. בהתחלה אשתי לא שמרה שבת, וכשהיא ראתה את אור השבת היא הצטרפה אליי. עברנו לגור בעלי, שם למדתי ארבע שנים. לאחר מכן עברנו לירושלים, אל הכולל של הרב עמי שטרנברג. משם עברתי לישיבת הר המור לארבע שנים נוספות".

מתבשל// תריסר השנים בעולמה של תורה הסתיימו לפני כשלוש שנים. במשך שנה עבר תהליך עיבוד למטען שקיבל בבית המדרש, כדי להביא אותו להשפעה נכונה בציבוריות הישראלית. "במהלך השנה כתבתי מאמרים והתחלתי לעבוד על ספר אישי - 'דיאלוג עם השמיים'".

עוצר את הגל// אחרי שנה, בעקבות הרפורמה המשפטית, החלה תופעת הסרבנות שקוממה אותו והוא החליט לפעול נגדה. "הייתה חציית קו אדום של שימוש בכלי שאינו לגיטימי. זה היה מפעל יח"צ פסיכולוגי תקשורתי. המאבק שלי היה נגד הטייסיים בדימוס, שבעצם הובילו את המחאה, ואני ידעתי את השקר הזה. נגדו נלחמנו בכל עוז". בעקבות מכתב הטכנאים שאותו יום, ובו דרשו הטכנאים מהטייסיים לחזור בהם, גל הסרבנות

סוג של שידוך חילוני. התחתנו בגיל 25 ועברנו לדירה של סבא שלי בטבריה, שבה הייתה ספרייה מכובדת עם אלפיים ספרים".

מטייל בבית// אחרי שמונה שנים, סיים את השירות הסדיר ועבר לשירות מילואים. ביניהם לקח שנה הפסקה מהחיים, "כמו שכולם עושים. אבל במקום לטייל במזרח או בדרום אמריקה, החלטתי לטייל בין הספרים בבית. לאחר השנה הזאת, אחרי שהתחיל תהליך צמצום הסד"כ בחיל האוויר וסגירת מערך הנץ, הפסקתי עם הטיסות המבצעיות והפכתי להיות מדריך בבית הספר לטיסה. אחרי שלוש שנים עברתי לשרת במילואים באחד התאים המבצעיים של חיל האוויר בבור".

מפקד// בבית הספר לטיסה הוא קיבל את הפיקוד על קורס הקצינים של בית הספר, שם נחשף לאבולוציה הציונית. "היה לנו ממשק עם בה"ד 1 כדי ללמוד מהם, שם ראיתי ש-40 אחוזים ממסיימי קורס קצינים הם דתיים. הרגשתי שגנבו לי את הציונות. גדלתי בקיבוץ של יגאל אלון, ביקרתי אצל רות אשתו מדי פעם בשבתות ושמעתי סיפורים על אודותיו. גדלתי על זה שציונות זה התיישבות, עלייה וביטחון. לפתע גיליתי שחובשי הכיפות הולכים להיות עמוד השדרה המרכזי של הפיקוד הזוטר בצה"ל. במקום להתמרד נגד זה, מצאתי את עצמי הולך ולומד את העניין לעומק".

קו השמונים מייל, בניסיון ליירט אותו. ניסינו לקרוא לו בקשר, בהתחלה הוא לא ענה. בסוף הצלחנו ליצור איתו קשר ולהסיט אותו צפונה לכיוון הים התיכון. הסיטואציה העלתה בי המון תהיות שלא ידעתי לתרגם אותן, אבל הרגשתי שכיסופי כל הדורות נמצאים על כתפיי".

המפציץ האחרון// כטייס מבצעי טס כמעט עשור, שבמהלכו השתתף במלחמת לבנון השנייה. "ביצעתי את מספר הגיחות המרבי, בהן טיסות ארוכות טווח לצורכי צילום. הייתי המטוס האחרון שתקף בלבנון. הבקר אמר לנו שעוד עשר דקות נכנסת לתוקף הפסקת האש וחייבים להתרוקן מכל החימוש, בגלל שבעייתי מאוד לנחות איתו. הטלנו את הפצצות האחרונות דקות ספורות לפני הפסקת האש וחזרנו לנחיתה".

מחפש// כשסיים את קורס הטיס, מצא את עצמו יושב וכותב לילות שלמים על משמעות החיים. "כשהשתחררתי, קיבלתי שלוש הצעות מפתות מהחיים הציבוריים, אבל החלטתי לשבת ולמצוא משמעות לחיים. ידעתי שאני לא הולך להיות טייס באל-על שמתעורר בגיל שמונים עם אותה שאלה: בשביל מה אני קם בבוקר".

החצי השני// גלית, בת קיבוץ אלומות. "הכרנו בגיל צעיר ואנחנו ביחד מאז שהיינו בני עשרים. אחי הגדול היה מאמן של אחיה בשוט.



נועל'ה בשרון

כשאוכל ואהבה נפגשים עם הציונות הדתית

נועל'ה מתחם האירועים של הציונות הדתית

ארועים עד 800 איש



ביחד נשמח. ביחד ננצח!

מזל טוב למשפחות שבחרו לשמוח בנועל'ה:

משפחת ארד - קרני שומרון | משפחת שנלר - בית שמש
משפחת רבינוביץ - כפ"ס | משפחת שחם - רעננה
משפחת וורונצוב - אשקלון | משפחת דשבסקי - קרית ים
משפחת בגיב - חריש | משפחת זונשטיין - יפו



1000 חוות דעת לא טועות

משעול גיל 1 כפר סבא

להזמנות: יורם 054-7009111

חפשו בפייסבוק נועל'ה אירועי בוטיק בשרון
Noale-events.co.il

יוסף ארנפלד

yosefpr@gmail.com

במגרש הביתי



סדר היום משתנה בהתאם לשעת סיום סדר היום הקודם. "בתקופות האלה הוא נגמר בין שלוש לחמש לפנות בוקר. היום מתחיל בסביבות שמונה בבוקר וכולל ספורט ותפילת שחרית. במצב אידיאלי משתדל להתפנות שתיים לכתובה. כשזה לא מצליח - עוסק בניהול. בהמשך היום מתעסק בניהול ולימוד של העולם הציבורי ועולם המשפט. שעות הערב מוקדשות לפעילות ציבורית: חוגי בית, ראיונות, זום שבועי וכדומה. בלילה, כשיש זמן, לומד תורה".



"שלוות עולמים, מנוחת אמת, גם לגוף וגם לנפש. מקדיש זמן לאשתי ולילדים בסעודות השבת, לימוד תורה ומשחקי קופסה".



"בערב שבת משתדל לשמוע שירי קודש ובמוצאי שבת מנגן עם הילדים. אוהב מאוד לשמוע את שירי ארץ ישראל הישנה והטובה".



"לפני שחזרתי בתשובה זה היה זאב ז'בוטינסקי. ראיתי אותו לנגד עיני כל הזמן. מאז שחזרתי בתשובה זה הראי"ה קוק זצ"ל, המנהיג הציוני-רוחני הגדול מכולם".



"שעם ישראל יזכה בעת הזאת בעזרת ה' להתגבר על כל הקשיים ולצמוח אל קומת הייעוד שאליה הוא מייחל כבר אלפיים שנות גלות".



"חושש שלא לעמוד בציפיות של הציבור, וברמה האישית, כלפי בורא עולם - שלא אזכה להיות ראוי לקיים את השליחות שלי".



"אהיה קטן".



הראשון נעצר. "השר לוי אמר לי את זה מפורשות. יצרנו דבר מאוד אמיתי. האליטה הכוחנית הזאת בנויה על חיץ בין המעמדות. ברגע שמבטלים את החיץ ומסבירים שהטייסים לא יכולים לטוס בלי הטכנאים, התבטל היסוד שעליו התלות הנפשית מושתתת".

משחרר // במשך הזמן התחדדה אצלו ההבנה שהסרבנות היא רק כלי, ולכן הקים תנועה לשינוי עומק בתודעה הישראלית. "הם מנסים לכפות את האג'נדה שלהם בצורה כוחנית. לכן הקמתי את תנועת 'נצח ישראל' שחרתה על דגלה להשיב את הריבונות לעם. מכיוון שיש כאן אדון שחי בתחושת אדנות כבר מאה ועשרים שנה, אנחנו צריכים להוציא את העבד מתודעת העבדות שלו. כדי לעשות את זה צריך להחיל שינוי תודעה בציבור. לשם כך אנחנו עובדים על הקמת ערוץ אינטרנטי, הסברה וחוגי בית. לצד שינוי התודעה צריך כמובן ליצור אלטרנטיבות. יש מוקדי כוח שפועלים במדינה וצריך לאט לאט לנטרל אותם, כמו ההסתדרות, ארגון המורים וכדומה".

הנחת // שמונה ילדים. עמית רבקה בת 16 וחצי, אורי בת 15, תמר בת 13, משה חיים בן 11, יובל בת 9 וחצי, רוני בת 8, רות בת 5 וחצי ויהונתן יאיר בן שלוש וחצי.

אם זה לא היה המסלול // "בעבר חשבתי להיות אדריכל או אפילו זמר".



חנה קטן
chanakatan@gmail.com

המטופל הזה הוא מחבל

התוודעתי לכך שמשרתי המילואים שרוצים להתקבל ללימודי רפואה מתקשים לקבל את ההטבות המתבקשות, בניגוד לבני מיעוטים שלהם ישנה אפליה מתקנת מובהקת. כך יוצא שהחייל גם אינו יכול להתכונן למבחן, גם מפסיד מועדי בחינות, וגם אין כלל התחשבות בכל המשא שהוא נושא על כתפיו - האין זה סימן לכך שהוא אדם אכפתי, שיהיה גם רופא טוב יותר ומעורב יותר? כך לגבי משרות בשירות המדינה, שם יש אפליה מתקנת למגזרים שונים, אבל חיילי המילואים אינם מקודמים, אף שהם הכי מתאימים לשירות המדינה, אחרי שהוכיחו את מעורבותם הגדולה בכל מה שקורה פה.

רופא יחף או רופא בחליפה. ברור לנו אינטואיטיבית שכאשר יש קשר אישי טוב בין רופא למטופל הטיפול יעיל יותר, ומסתבר שיש לכך בסיס ביולוגי. במחקר שנערך לאחרונה נבחרו שתי קבוצות - קבוצה אחת של מטופלים שאיתם שוחח הרופא על החיים הפרטיים שלהם, על ילדיהם ועל התחביבים שלהם, וקבוצה שנייה שבה הביקור היה ענייני. המטופלים עברו בדיקת MRI ובמהלכה נחשפו לשוק חשמלי קל, כמו דקירת מחט, ובו זמנית נחשפו לתמונת הרופא המטפל, כשאמר שלהם שהוא זה שביצע את הפעולה. בקבוצה שבה היה קשר חם ואישי עם הרופא הודגמה פחות פעילות מוחית המצביעה על כאב מאשר בקבוצה שבה היה הביקור ענייני. לאחרונה פותחה תוכנה שיוצרת לזהות את מצבו הרגשי של האדם לפי תזוזות בשפתיים, בגבות ובחלקים שונים של הפנים. זה נקרא מחשוב אפקטיבי. לדעתי, התוכנה הזאת יכולה לעזור לרופא להבין טוב יותר את הפציינט, ולזהות אם הרגיש בנוח בביקור, אם יש משהו שהוא רוצה לומר ומתבייש לספר ועוד. אין ספק שגם הלבוש של הרופא משפיע על המפגש הרפואי. בכל מקום שמכבד את עצמו, אם בכנסת ואם בבית הכנסת, להבדיל, צריך האדם להתאים את עצמו לקוד הלבוש. אני מניחה שרופא שיחליט שהוא מתחבר למודה החדשה שנקראת גראונדינג ולכן יגיע יחף למרפאה, כי הוא רוצה להתחבר באופן טבעי לזרמים האלקטרומגנטיים של כדור הארץ, או רופא שיגיע במכנסים קצרים או עם כפתורים פתוחים, או בחולצה שעליה כתוב "אני נגד הרפורמה" או "לשחרר חטופים בכל מחיר", וכן על זה הדרך - ייתן למטופל הרגשה של חוסר ביטחון. ואכן, במחקר שנערך ביחידות טיפול נמרץ באנגליה נשאלו מטופלים ובני משפחותיהם אם הם מעדיפים שלרופא יהיה לבוש ש"משדר מכובדות" או שזה מיותר. רוב הנחקרים העדיפו לפגוש רופא בחלוק לבן או בלבוש שמשדר מקצועיות, כאשר תג עם שם הרופא מוצמד לחלוק.

גם לרופאים יש רגשות. אני אוהבת כשקוראים לי דוקטור חנה או פשוט חנה. כמו שהמטופל אוהב שקוראים לו בשמו, וכל אדם מרגיש טוב יותר עם פנייה אישית אליו, כך גם אני מרגישה. לרופאים, מסתבר, יש רגשות. גם מצופה מהם להיות אמפתיים ורגישים ולתקשר היטב עם המטופל לגבי חייו האישיים. אבל איך בדיוק נתקשר עם המחבל שמגיע אלינו לטיפול? האם נשאל אותו מהם התחביבים שלו (לפגוע ביהודים) או איפה הוא עובד (במעבדה שמייצרת חומרי נפץ)? כשמגיע מטופל שניסה לפגוע באכזריות באחים שלנו, קשה לצפות מהרופא להפוך פתאום למכונה חסרת רגשות. ●

איור: עדי דוד



המצוקה הזאת יכולה להיות שייכת לכל איש צוות - אחות, כוח עזר, רנטגנולוג או רופא - שפוגש מחבל שזה עתה ביצע פיגוע, ונדרש ממנו לטפל בו. צריך כוחות על-אנושיים כדי לצלוח זאת. אנחנו כרופאים אמונים על שבועת היפוקרטס, ומטפלים מדי יום בחדרי הלידה ובחדרי המיון באוכלוסייה שחלקה עוין אותנו. אבל כאשר מדובר במחבל, קשה לצוות על הלב מה להרגיש

לא כמו כולם. המטופל הזה הוא לא כמו כולם. הפציעה שלו איננה תוצאה של תאונת דרכים או של הרעלה מתרופות, הוא הגיע לפה כתוצאה מטבח נוראי שהוא בעצמו חולל. החיילים שנטבחו בפיגוע נקברים בשעות אלו, ויבבת משפחותיהם נשמעת מחלונות בית החולים הסמוך לבית הקברות, מעון הצדיקים הטהורים בהר הרצל. ואז ניגשת אליו אחות צעירה, בעלה מגויס בצו 8, והיא כבר כמה חודשים מלהטטת עם שלושה זאטוטים ובטן הריונית אחת, ומתגברת. אחיה קבור פה למעלה, בהר הזה. הוא נהרג בחאן יונס לפני חודשיים. הוריה שבורים, והיא מנסה לתמוך בהם בין משמרת למשמרת. צמרמורת מטפסת במעלה גווה. עכשיו היא נדרשת להיות האחות הרחמנייה החומלת גם על המטופל הזה, לתת את הנשמה ואת הלב.

זר לא יבין את המצוקה הזאת. היא יכולה להיות שייכת לכל איש צוות - אחות, כוח עזר, רנטגנולוג או רופא - שפוגש מחבל שזה עתה ביצע פיגוע, ונדרש ממנו להיטיב עימו, לטפל בו ולשפר את מצב בריאותו. צריך כוחות על-אנושיים כדי לצלוח זאת. אנחנו כרופאים אמונים על שבועת היפוקרטס, ומטפלים מדי יום בחדרי הלידה ובחדרי המיון באוכלוסייה שחלקה עוין אותנו. זה חלק מהמקצוע. אבל כאשר מדובר במחבל, קשה לצוות על הלב מה להרגיש. כמטפלים אין לנו פריבילגיה לדון בשאלה האתית - האם ראוי הפציינט הזה לטיפול או לא. כאשר הוא בסכנה, יש לטפל בו על פי כל הכללים. ובמציאות הלא נורמלית שנכפתה עלינו, ייתכן גם שבטיפול נמרץ ישכבו זה ליד זה המפגע והנפגע. אבל מה יקרה כשהמחבל יצא מכלל סכנה? לא ייתכן למשל להעביר אותו למחלקה שבה ישכב ליד הפצועים שהוא פצע. כך גם לא נכון לפנות אותו באותו מסוק או אמבולנס יחד איתם, משום שזה יפגע בהם ויצער אותם ואת בני משפחותיהם. ובצדק.

המיעוטים קודמים לחיילי המילואים?

אומנם דילמות כאלה יפגשו רק רופאים שעובדים בבתי חולים ולא רופאים במרפאות, אבל צריך לזכור שבעבודה בבית חולים יש הרבה אדרנלין, ואולי לכן יש הרבה פחות שחיקה מאשר במרפאה. העבודה של רופא מרפאה נעדרת התהילה של רופאי בתי החולים, והיא שוחקת, ופחות ופחות רופאים פונים לתחום. דוח של הסנאט האמריקני הראה ששירותי הרפואה הראשונית בארצות הברית נמצאים במשבר עמוק, כאשר הגיל הממוצע של רופא משפחה במדינה הוא סביב 50, ורבע מהם קרובים לפרישה. בעבר בחרו 50 אחוזים מהרופאים ברפואת המשפחה, וכעת רק שבעה אחוזים מבוגרי בתי הספר לרפואה בארצות הברית בוחרים לעסוק בכך. אחד הפתרונות לשחיקה הוא רפואה מקוונת, ביקורים טלפוניים ובזום, שגם מקלים מאוד בהפחתת בירוקרטיה ובחיסכון בזמן. גם אני נעזרת בשיטת העבודה המקוונת ונהנית ממנה מאוד. זה חוסך זמן מציאת מקום חניה בשכונת גבעת שאול הפקוקה, גם לי וגם למטופלות, זה חוסך מהן הפסד של שעות עבודה ומבטל את הצורך למצוא בייביסיטר, ומעניק גמישות לשני הצדדים, כאשר קביעת התור יכולה להיות מהרע לרגע גם אם המטופלת גרה באופקים או ברמת הגולן, וגם אם אני נמצאת כעת בכנס במרכז, וגם אם נוח לשתינו מחוץ לשעות העבודה המקובלות.

לי ברור שעדיף ללכת לרופא מבוגר. הוא מנוסה יותר, פחות נבהל מכל מיני אירועים, יש לו פרופורציות וניסיון חיים. אבל צריך גם דם צעיר במקצוע. בישיבה בכנסת שבה ישבתי



אביגיל מיזליק
avmyzlik@gmail.com

שיעור שלמדתי מהנכדה

נכדתי המתוקה בכיתה ב' סובלת מדחייה חברתית, אבל שיחה עמוקה וחכמה שניהלה איתה בתי הצליחה ללמד אפילו אותי איך להתמודד מול הטוב והרע בעולם

היו נחמדים, להזכיר לעצמך דברים טובים שקרו לך, ולהחליט לא להיבהל מהרע. לכולם זה קורה, מתוקה שלי. לכל אחד יש רגעים טובים ורגעים קשים. ככה זה החיים, אבל השאלה היא מי ינצח. את יכולה להחליט להרגיש חזק חזק את הטוב. ואם הרע מציק לך ומבהיל אותך, תיגשי לדבר עם אחותך, תתקשרי אליי, או פשוט תתפללי להשם שיעזור לך לא להיבהל. ויש עוד משהו שאת יכולה לעשות כשקשה לך."

"מה, אמא? מה אני יכולה לעשות?"
"לפעמים השם שולח לנו קושי כדי שנבין איך מרגישים אחרים כשקשה להם. כדי שנרחם על מי שצריך שירחמו עליו. אולי יש ילדה אחרת בכיתה שקשה לה?"

"כן... יש את... שכולן מציקות לה ואין לה חברות. אוי אמא, אני כבר מבינה מה את אומרת. אולי כשקשה לי, וגם כשלא, אני יכולה ללכת ולהיות חברה שלה ולעודד גם אותה!"

מאוחר יותר, במוצאי שבת, כשפתחתי חדשות וכל הצעקות, בהלות, בלבולים ומלחמות קפצו עליי בבת אחת, הזכרתי לעצמי את השיחה המתוקה הזאת. הרגעתי את עצמי מהבהלה שהתעוררה בי ונזכרתי בכל הטוב שמנצח ומאיר את החיים שלנו באור חיובי. ●

"ומה עם חברה, אף אחת לא חברה שלך?"
"יש אחת...", שוב ענתה לה הנכדה שלי, כשברור עד כמה ההצקות הרבה יותר משמעותיות בעבורה.
"את יודעת, יש בחיים שלנו רגעים שמחים ורגעים עצובים. חוויות נעימות וחוויות מעצבנות. ובתוך הלב שלנו יש מלחמה. מה יהיה יותר חשוב? אם קרה לי משהו מעצבן - זה לא אומר שכל היום היה מעצבן."
"כן, אמא, אבל זה באמת מעצבן. את המעצבן מרגישים חזק חזק בתוך הלב!", ענתה לה נכדתי כל כך ברור.

לבחור בטוב

"נכון", ענתה לה בתי, "אבל זה רק בגלל שאנחנו נבהלים מזה. היצר הרע בא ואומר לך - אוי ואבוי, כמה נורא ואיום, זה כל כך קשה ובלתי נסבל. הוא צועק לך באוזניים שמה שקרה לך עכשיו זה הדבר הכי נורא שיש. אם תקשיבי לו, זה באמת קשה מאוד. אבל את גם יכולה לעשות משהו אחר - את יכולה ברגע הזה לעודד את עצמך. את יכולה להגיד ללב שלך שזה לא נעים, נכון, אבל להזכיר לעצמך את כל הרגעים האחרים שכן

השבת הייתי עדה לשיחה מיוחדת, שלמדתי ממנה המון. הנכדה המתוקה שלי עלתה לכיתה ב'. היא ילדה מלאה רגש, טובת לב וקצת שמנמנה, וכבר בימים הראשונים חוותה דחייה חברתית. לצערי, הנושא של ילדים מאותגרים חברתית לא זר לי. בתור אחת שעברה חוויות כאלו כילדה, ואחר כך כאמא שכמעט כל ילדיה התמודדו עם הנושא המורכב הזה, לא התפלאתי בכלל לראות שגם הדור השלישי שלי צריך לעבור חוויות דומות. אך מאוד התפעלתי ונהניתי ממה שאמרה לנכדתי אמא שלה.

במשך השבוע היה הרבה עומס ולא יצא להן לדבר על כך, ובתי הבטיחה לה שבשבת היא תדבר איתה. הילדה סיפרה לאמא בכאב רב שהיא ש-ו-נ-א-ת את כיתה ב' (בעלת רגש כאמור) ושכל יום היו העלבות והצקות של ילדות. היא הזמינה מישהי לשחק וההיא לא רצתה, אחרת אפילו קראה לה "שמנה". אז קודם כול בתי הקשיבה לה מכל הלב, חיבקה אותה והצטערה איתה ביחד. ואחר כך אמרה לה: "תראי מתוקה שלי, זה באמת מאוד לא נעים לחוות כאלו דברים. אבל זה כל מה שהיה השבוע? לא היו לך גם רגעים נחמדים בכיתה?"
"כן, היו", היא אמרה בחצי פה. "אבל..."

סלמון עם ירקות ופסטה צלוי



6 מנות



צלוי
הסלמון
15 דקות



צלוי
הירקות
12 דקות



דרכת קושי
קלה פלוס
15 דקות

את הסלמון מורחים בפסטו נפלא במיוחד שמתבסס על קונפי שום - שום שלם שנאפה בתנור. מלמעלה מוסיפים ירקות שנצלו אף הם בתנור, והכול ביחד יוצר מנה צבעונית, יפהפייה וטעימה בצורה לא רגילה. אפשר להכין אותה חריפה יותר או פחות, פשוט תוסיפו או תפחיתו צ'ילי גרוס.

- 6 מנות פילה סלמון
- 3 כפות מלח
- 3 כוסות מים
- לירקות:
- צענבייה אחת
- בצל סזו
- פלפל שוקה אדום או רזיל
- 8 שני שום לא קלופות
- שמן זית
- מלח ופלפל
- פסטה:
- חבילת בצליקוס
- 1/4 כפית צ'ילי גרוס
- 2 כפות שמן זית
- 2 כפות שקדים טחונים
- מלח ופלפל

מערבבים היטב את המלח עם המים ומשרים בהם את הסלמון למשך רבע שעה. מוציאים ושוטפים. מניחים בתבנית בינונית.

בינתיים מכינים את הירקות: מחממים תנור לחום של 190 מעלות. פורסים את העגבנייה, הבצל והפלפל לרצועות ומניחים על תבנית התנור, מרופדת בנייר אפייה. זורים עליהם מלח ופלפל ומניחים בצד את שני השום. צולים בתנור למשך כ-12 דקות, או עד שהירקות מזהיבים קלות והשום מתרכך. מוציאים ומצננים מעט. משאירים את התנור דלוק.

מכינים את הפסטו: "סוחטים" את השום מתוך הקליפה לקערה, מוסיפים את שאר חומרי הפסטו וטוחנים הכול יחד במעבד מזון או בלנדר לתערובת אחידה. מורחים את הפסטו על הדג מכל הכיוונים, מסדרים מעליה את רצועות הירקות ומכניסים לתנור. אופים למשך כ-15 דקות או עד שהדג יציב והטוב מעט. מגישים יחד עם הנוזלים הטעימים שנקו בתבנית.

השכונה הדתית לאומית

**עכשיו
במחירי פריסייל
המשקיע
מרוויח**

מעלה אדומים

*משמר יהודה

8 ק"מ אווירית

הכותל המערבי

* הקרקע אינה זמינה לבנייה

תעופה צילומי אוויר
050-5260590

73 תמונות שמורות לפרויקט איז לזיהוי לשימוש איז קטגוריה

מיזם מנצח:

- ✓ החלטת ממשלה מפברואר 2023 על הסדרת היישוב משמר יהודה
- ✓ אלוף הפיקוד חתם על תחום היישוב משמר יהודה
- ✓ הוועדה המקומית אישרה עקרונית תוכנית מפורטת לכ- 3600 יח"ד
- ✓ שר הבינוי והשיכון לשעבר אורי אריאל, מנהל המיזם

לקביעת פגישה

*** 2567**

